

Višja strokovna šola ACADEMIA Maribor

DIPLOMSKO DELO

PRIMERJAVA TELEVIZIJSKIH PROGRAMSKIH SHEM NACIONALNEGA PROGRAMA TVS1 IN REGIONALNEGA PROGRAMA TV MARIBOR

Kandidatka: Samira Gorišek

Študentka študija ob delu

Številka indeksa: 11190122586

Program: Višješolski program MULTIMEDIJI

Mentorica: mag. Irena Bedrač

Maribor, december 2008

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKE NALOGE

Podpisana **Samira Gorišek**, št. indeksa **11190122586**, izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela z naslovom

PRIMERJAVA TELEVIZIJSKIH PROGRAMSKIH SHEM NACIONALNEGA PROGRAMA TVS1 IN REGIONALNEGA PROGRAMA TV MARIBOR,

ki sem ga napisala pod mentorstvom **mag. Irene Bedrač**.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo - predstavljanje tujih del oz. misli kot moje lastne - kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah (UL št. 16/2007 - v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia, skladno z njenimi pravili.

Skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Kraj in datum:
Maribor, 5. 12. 2008

Podpis študenta:

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so mi stali ob strani in verjeli vame. Za mentorstvo in strokovno pomoč pri diplomskem delu se zahvaljujem mentorici mag. Ireni Bedrač, za lektorsko delo Čermešek Urški in mag. Ines Basle, za spodbudo in usmerjanje skozi celotno šolanje pa mag. Mirjani Ivanuša.

Za podporo in vsestransko pomoč se zahvaljujem svoji družini in prijateljem.

POVZETEK

Na slovenskem medijskem trgu obstajajo številne televizijske postaje, ki se s svojimi vsebinskimi ponudbami iz dneva v dan borijo za čim večje število gledalcev.

Te televizijske postaje ločimo na javne in komercialne. Razlika med njimi je, da javna televizija služi javnosti, državljane skuša informirati, izobraževati, obveščati in zabavati.

Komercialna televizija obravnava občinstvo kot trg, ki ga je treba osvojiti, torej pridobiti čim več gledalcev, ki pritegnejo oglaševalce. Povdarek je na ekonomskih interesih. Prihod komercialne televizije v Slovenijo je vsekakor vplival na spremembo podobe in programske vsebine javne postaje RTV Slovenija, saj je ta dobila konkurenco.

V sklopu javne RTV Slovenija deluje tudi regionalna TV Maribor, ki ima funkcijo zagotavljanja regionalnih vsebin. Na TV Maribor so sprva pripravljali program samo za nacionalna programa TV SLO 1 in TV SLO 2, delovali so kot dopisništvo nacionalni televiziji, pripravljali so oddaje za nacionalno televizijo, nato pa so se preoblikovali v uredništvo in začeli pripravljati še program za lastno frekvenco, ki ga posredujejo po kanalu 22 z oddajne točke Boč. Vključena je tudi v digitalne pakete T2, Amis, Siol¹ in sistem DVB-T (DVB-T je kratica za angleški izraz "Digital Video Broadcasting – Terrestrial", kar pomeni prizemna digitalna video radiodifuzija).²

V raziskovalnem delu diplomske naloge bom skušala ugotoviti, kakšna je programska vsebina Televizije Maribor, ki jo posredujejo po lastni frekvenci, v primerjavi s prvim programom TV Slovenija. V teoretičnem delu pa bom predstavila, kako se oblikuje televizijska programska shema, ki je zelo pomembna za televizijsko postajo.

Ključne besede:

televizija, televizijska programska shema, programske vsebine, oddaja, TV spored

¹ Podjetja, ki ponujajo storitev telefonije, distribucije televizijskih programov in širokopasovnega dostopa do interneta.

² Iz intervjuja z Matejem Žunkovičem, vodjo RTV tehnike RC Maribor, dne 15. 10. 2008.

ABSTRACT

The Slovene media market offers many television stations which constantly compete for a larger audience by adjusting their range of the show contents.

These TV-stations are divided into public and commercial stations. The main difference between the two is that the public television serves public purposes only and tries to inform, educate and entertain.

On the other hand, commercial stations consider their viewers as a market which has to be conquered, i.e. they have to attract as many viewers as possible in order to gain advertisers. They only aim at economic achievements. Solely by their appearance commercial stations have changed the image and programme contents of the public RTV (radio and television) Slovenija, posing as its competition.

The regional television TV Maribor operates within the framework of RTV Slovenija in order to offer regional contents. Initially, TV Maribor used to prepare the programmes for both national stations, TVSLO1 and TVSLO2, but also worked as a correspondent for national television and prepared shows for it. Afterwards, TV Maribor reorganized into an editorial office and started working on its own programme with an own frequency, broadcasted through channel 22 from the broadcasting station on Boč. The station is now being offered in digital packages T2, Amis, Siol³ and the system DVB-T (DVB-T is short for "Digital Video Broadcasting – Terrestrial").⁴

The analysis part of the thesis concentrates on the programme content of TV Maribor, broadcasted through its own frequency, compared to the national programme TVSLO1.

The theoretical part deals with the subject of programme scheme organization, which is of utmost importance for each TV station.

Keywords:

television, TV-programme scheme, programme contents, show, TV programme

³ Companies offering the services of telephony, TV-programme distribution and broadband internet access.

⁴ Taken from the interview with Matej Žunkovič, head of radio and television dept. at RC Maribor, date 15. 10. 2008.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	9
1.1	OPREDELITEV OBRAVNAVANE TEME	9
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE DIPLOMSKEGA DELA.....	10
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE.....	10
1.4	PREDVIDENE METODE RAZISKOVANJA	10
2	TELEVIZIJSKA PROGRAMSKA SHEMA.....	11
2.1	OPREDELITEV TELEVIZIJSKE PROGRAMSKE SHEME	11
2.2	PROGRAMSKE VSEBINE.....	11
2.2.1	<i>Informativna vsebina</i>	<i>13</i>
2.2.2	<i>Izobraževalna vsebina</i>	<i>14</i>
2.2.3	<i>Kulturno-umetniška vsebina</i>	<i>15</i>
2.2.4	<i>Verska vsebina.....</i>	<i>15</i>
2.2.5	<i>Otroška ali mladinska vsebina</i>	<i>15</i>
2.2.6	<i>Športni prenos ali posnetek</i>	<i>15</i>
2.2.7	<i>Zabavna vsebina</i>	<i>16</i>
2.2.8	<i>Druge priljubljene televizijske vsebine.....</i>	<i>16</i>
2.2.9	<i>Obvestila.....</i>	<i>17</i>
2.2.10	<i>Oglasi</i>	<i>18</i>
2.3	KAKO SE OBLIKUJE TELEVIZIJSKA PROGRAMSKA SHEMA	18
2.3.1	<i>Ciljne skupine</i>	<i>18</i>
2.3.2	<i>Programska časovna razdelitev dneva</i>	<i>21</i>
2.3.3	<i>Strategije pri oblikovanju televizijske programske sheme</i>	<i>23</i>
3	PROGRAMSKA SHEMA TVSLO 1.....	25
3.1	RAZVOJ TELEVIZIJE SLOVENIJA.....	25
3.2	PROGRAMSKE VSEBINE, KI JIH PRIPRAVLJA RTV SLOVENIJA.....	26
3.3	ZAKON O RTV SLOVENIJA	27
3.4	ANALIZA TEDENSKEGA SPOREDA TV SLO 1	28
3.4.1	<i>Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30), vsebina programa na TV SLO 1 po posameznih dnevih v tednu</i>	<i>28</i>
3.4.2	<i>Dopoldanski program (daytime programme), od 10.–11. do 16. ure</i>	<i>30</i>

3.4.3	<i>Popoldanski program (late daytime programme), od 16. do 19. ure.....</i>	32
3.4.4	<i>Večerni – najbolj gledani program (prime time programme), od 19. do 23. ure.</i>	33
3.4.5	<i>Poznovečerni – nočni program (late night programme), po 23. uri</i>	35
3.4.6	<i>Program ob koncu delovnega tedna.....</i>	37
4	PROGRAMSKA SHEMA TV MARIBOR.....	41
4.1	RAZVOJ REGIONALNE TV MARIBOR	41
4.2	ANALIZA TEDENSKEGA SPOREDA TV MARIBOR	43
4.2.1	<i>Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30).....</i>	43
4.2.2	<i>Dopoldanski program (daytime programme), od 10.–11. do 16. ure</i>	44
4.2.3	<i>Popoldanski program (late daytime programme), od 16. do 19. ure.....</i>	45
4.2.4	<i>Večerni – najbolj gledani program (prime time programme), od 19. do 23. ure.</i>	46
4.2.5	<i>Poznovečerni – nočni program (late night programme), po 23. uri</i>	48
4.2.6	<i>Program ob koncu delovnega tedna.....</i>	49
4.2.7	<i>Gledanost TV Maribor</i>	50
5	PRIMERJAVA PROGRAMSKIH SHEM TV SLO 1 IN TV MARIBOR.....	52
5.1	PRIMERJAVA TV-SPOREDOV DELOVNEGA DNEVA V TEDNU – TOREK, 23. 9. 2008	52
5.2	PRIMERJAVA TV-SPOREDOV OB KONCU DELOVNEGA TEDNA – NEDELJA, 28. 9. 2008	54
5.3	INTERVJU Z UREDNIKOM PROGRAMA TV MARIBOR.....	55
6	ZAKLJUČEK	58
7	LITERATURA IN VIRI	60
7.1	LITERATURA:.....	60
7.2	SPLETNI VIRI:.....	61
8	PRILOGA	63

KAZALO SLIK

Slika 1:	Prvi dnevnik v Sloveniji; Uvodna špica Dnevnika.....	25
Slika 2:	Oddaja 24 ur; Nova podoba Dnevnika TVS1.....	26
Slika 3:	Režija TV Maribor; Logotip TV Maribor.....	42
Slika 4:	Pokritost s signalom TV Maribor (vzhod).....	42
Slika 5:	Dnevnik TV Maribor.....	46
Slika 6:	Uvodna špica oddaje V dobri družbi; Narodno-zabavni ansambel v oddaji.....	47
Slika 7:	Uvodna špica oddaje Koktajl; Pevka slovenske zabavne glasbe.....	48

KAZALO GRAFOV

GRAF 1:	GIBANJE GLEDANOSTI TV V SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2000–2006	19
GRAF 2:	GLEDANOST TELEVIZIJE ČEZ DAN ZA VSO POPULACIJO V SLOVENIJI	22
GRAF 3:	LESTVICA PRVIH NAJBOLJ GLEDANIH SLOVENSКИH TV-PROGRAMOV V LETU 06	50

KAZALO TABEL

TABELA 1:	POMEMBNOST IN ZADOVOLJSTVO Z VSEBINSKIMI PODROČJI TV-PROGRAMA	12
TABELA 2:	ČASOVNA RAZDELITEV DNEVA	21
TABELA 3:	PRIME TIME SERIJA	23

1 UVOD

Televizija je najbolj razširjen in najvplivnejši medij množičnega komuniciranja, ki ima vodilno vlogo pri oblikovanju javnega mnenja.

Gledalcu daje vtis, da je očividec dogajanja in s tem je povezana tudi visoka stopnja zaupanja v televizijo. Televizija oblikuje gledalce v občinstvo, na katero lahko vpliva na več načinov kot drugi množični mediji.

Vsaka televizija ima svojo programsko ponudbo domače in tuje produkcije, ki je oblikovana v programsko shemo. Ta nastane na podlagi raziskav občinstva, ki jo izvajajo agencije za radiodifuzijo.

Matković v svoji knjigi ugotavlja, da imajo kljub številnim metodam, denarnim vlaganjem in kreativnim naporom oblikovalcev vse evropske televizije ne glede na finančno stanje in zakonitosti, iz katerih izhajajo, podobne TV-sporede. (Matković, 1995, 89)

V zadnjem času se dosti govori o tem, da so programi na javnih televizijah vse bolj podobni programom na komercialnih televizijah. Slovenski javni RTV-servis je nekoč ponujal mešanico intelektualne in popularne vsebine, po prihodu komercialne televizije pa je začel oddajati vse bolj komercialne oblike, kot so kvizi, licenčne zabavne oddaje in evropske sentimentalne nadaljevanke. Tukaj se lahko vprašamo, kakšen je položaj regionalnih televizij v Sloveniji, ki so tudi prisotne na medijskem trgu. Od teh se zahteva lastna produkcija lokalnih oziroma nekomercialnih vsebin, kar predstavlja velik finančni izdatek.

Po drugi strani te televizije s svojo programsko ponudbo ne pritegnejo veliko zvestih gledalcev in so nezanimive za oglaševalce, pa tudi oglaševanje na teh postajah je omejeno. Zato je omejeno tudi pridobivanje finančnih sredstev oglaševalcev.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf, z dne 20. 11. 2008)

Tudi pokritost s signalom pri regionalnih televizijah je omejena (pokriva določeno regijo), kar pomeni, da se tudi s tem zmanjša število občinstva.

V diplomski nalogi bom predstavila regionalno Televizijo Maribor in njeno programsko ponudbo ter skušala ugotoviti, kako lahko tudi regionalna televizija zagotovi gledanost programa.

1.1 *Opredelitev obravnavane teme*

Televizijski program je niz oddaj, ki si sledijo druga za drugo, vendar ne v kateremkoli zaporedju in ob katerikoli uri, temveč ima vsaka oddaja svoje mesto in svoj natančno določen programski čas v televizijskem sporedu. Oblikovanje televizijske programske sheme je eden najbolj pomembnih in zahtevnih del televizijske postaje. Kakšna bo gledanost televizijskega programa, je odvisno predvsem od programske sheme, ki jo oblikujejo s ciljem pritegniti čim več gledalcev. Oblikovalci programskih shem morajo pri svojem delu upoštevati zakonitosti, iz katerih televizija izhaja (javna in komercialna televizija), finančne okvire, zakonske predpise, trende v gledanju televizije in vsakodnevne aktivnosti občinstva.

Pri svojem delu oblikovalci uporabljajo različne metode in strategije. Te se oblikujejo na podlagi rezultatov raziskav občinstva, ki pokažejo, kaj občinstvo pričakuje od televizijskega programa. Rezultati raziskav so tudi smernice za oblikovalce programskih shem, ki skušajo program prilagoditi občinstvu oziroma ciljni skupini.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela

Namen:

Namen diplomskega dela je:

- raziskati, kako se oblikuje programska shema na televiziji,
- kaj vse je treba upoštevati, da bi programske vsebine dosegle ciljne skupine, v t. i. »prime time« pa čim več gledalcev.
- Prav tako bo predstavljeno, kakšna je programska ponudba na regionalni Televiziji Maribor v primerjavi s TV SLO 1.

Cilji, ki jih želim doseči, so:

- ugotoviti, ali programska shema TV Maribor vsebuje programe, ki naj bi jih zagotavljala kot regionalna javna televizija;
- ugotoviti, ali so oddaje ustrezno časovno razporejene glede na vedenja ciljnih skupin;
- kako lahko tudi regionalna televizija zagotovi gledan program;
- ugotoviti, kako oblikovati učinkovito programsko shemo.

Osnovne trditve diplomskega dela:

- Televizija Maribor ima v svoji programski shemi oddaje, ki naj bi pritegnile najširše občinstvo.
- V »prime time« predvajajo večinoma informativno-aktualne in razvedrilne studijske oddaje lastne produkcije.
- V sporede je uvrščenih premalo oddaj za otroke in mladino.

1.3 Predpostavke in omejitve

V raziskovalnem delu bom primerjala programsko shemo TV Maribor s TV SLO 1, ker gre za javno televizijo, ki zagotavlja ponudbo vseh programskih zvrsti in tematik in zadovoljuje potrebe in želje vseh ciljnih skupin gledalcev. TV Maribor je del RTV Slovenija, je regionalna televizija, ki jo geografsko omejuje velikost regije (pokritost s signalom). Gre za televizijo, ki je začela redno oddajati svoj program po lastni frekvenci leta 2002, in predvidevam, da ima programsko shemo še v razvoju.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Za teoretični del diplomskega dela bom uporabila:

1. obstoječo strokovno literaturo (knjige in članke v revijah),
2. interne vire RTV Slovenija, podatke z interneta.

Raziskovalni del diplomskega dela

1. bo predstavljal analizo dveh televizijskih programskih shem,
2. primerjavo programskih shem,
3. metodo intervjuja (z urednikom regionalnega programa Dušanom Tomažičem).

Na podlagi teh bom skušala dokazati osnovne trditve.

2 TELEVIZIJSKA PROGRAMSKA SHEMA

2.1 *Oprelitev televizijske programske sheme*

Po Krišlju je skelet televizijskega programa shema, ki je »notranja zgradba, konstrukcija, načrt, forma televizijskega programa. Programska shema je tudi informacija o gradnji, strukturi televizijskega programa, ki nam tudi pomaga pri odločanju, kateri del televizijskega programa bomo gledali.« (Krišelj, 1990, 3)

Televizijska programska shema je strogo pogojena s časom. Čas narekuje in določa meje programskemu načrtovanju. Čas za predvajanje televizijskih vsebin se lahko načrtuje v dnevno, tedensko ali sezonsko strukturo programa. Čas enega tedna predstavlja časovni cikel, v katerem se nekatere programske vsebinske celote zaključijo in se ponovno začnejo z novim tednom. Kadar gre za sezonsko strukturo programa, lahko omenimo t. i. »poletno programsko shemo«, ki predstavlja shematski preobrat. V tej je program načrtovan drugače kot sicer. Prilagojen je poletnim življenjskim aktivnostim občinstva.

Programska shema je torej vnaprej načrtovana struktura programa, ki jo lahko začasno spremenijo nekateri posebni dogodki, ki niso bili načrtovani, in sicer prenos pomembnih športnih dogodkov ali prireditve, izjemni dogodki v naravi, smrt državljanov, vojne ipd.

Razvoj programskih shem so določale potrebe in zahteve družbene sredine, v kateri se je razvijala televizija. Postopoma so se oblikovale nekatere zakonitosti, ki so še danes programska stalnica. Recimo programski časi, v okviru katerih se načrtujejo poročila in informativne oddaje. Prav te oddaje imajo svoj stalni programski čas v televizijski shemi.

2.2 *Programske vsebine*

Ustvarjalci programov televizijske vsebine smiselno razporejajo v televizijski programski shemi. Programska vsebina je uredniško izoblikovana zaključena programska enota, prepoznavna kot izdelek določenega radijskega ali televizijskega žanra. (<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87043>, z dne 20.11.2008)

Med televizijske programske vsebine sodijo informativne vsebine, izobraževalne vsebine, kulturno-umetniške vsebine, verske vsebine, otroške ali mladinske vsebine, športni prenos ali posnetek, zabavne vsebine, obvestila, oglaševalske vsebine. Vse imajo svoje ciljne skupine in so v programski shemi časovno razporejene v skladu z življenjskimi aktivnostmi teh ciljnih skupin.

V APEK-ovi raziskavi medijskega trga v Sloveniji strokovna javnost navaja, da kljub večjemu številu medijev na slovenskem prostoru ne obstaja širša ponudba kakovostnih programskih vsebin. Vse televizije ponujajo enake programske vsebine ob istem času. Del strokovne javnosti sicer meni, da je ponudba glede na majhnost države zelo dobra, medtem ko drugi del meni, da so nekatere vsebine zelo slabe, včasih zelo amaterske. Strokovnjaki menijo, da so se mediji približali uporabnikom, vendar si bodo vsi programi postajali čedalje bolj podobni. Občinstvo pa si želi bogato in kakovostno programsko izbiro med različnimi vsebinami, vendar je tudi res, da velik del občinstva od medijev pričakuje predvsem preprosto sprostitve od vsakdanjega stresa.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2007/sporocila%20za%20javnost/apek_priloznosti_za_razvoj_rtv_programov_-_porocilo_marec_2007.pdf, z dne 20.11.2008)

V tej raziskavi so predstavljena tudi nekatera pričakovanja in predlogi občinstva, in sicer:

- Program naj bo bolj usmerjen v ciljno populacijo, ki je določen čas pred zasloni.
- Program naj bo pester in raznolik.
- Manj telenovel; v isti termin umestiti več otroških vsebin.
- Več kakovostnih nadaljevanj, ki ne bodo zamujale nekaj let. Več humorja in komičnih nanizank.
- Manj reklam.
- Več znanstveno-izobraževalnih, naravoslovno dokumentarnih oddaj.
- Kakovostni novejši filmi, ki naj se čim manj ponavljajo.
- Kontaktne oddaje, več pogovornih oddaj tipa Oprah.
- Več izvirnih, novih, kakovostnih domačih razvedrilnih oddaj slovenske produkcije.
- Boljša tehnika slovenske televizije, kakovostnejša produkcija.
- Pogrešajo nočni program do 2. ali 3. ure ponoči.
- Do minute točen spored.
- Poučne oddaje za otroke, nenasilne risanke, domače otroške nadaljevanke itd.

Kako je občinstvo zadovoljno z vsebinami TV-programa nacionalne TV Slovenija, je prikazano v naslednji tabeli.

Z a d o v o l j s t v o	 DODATNE PRILOŽNOSTI	DEJAVNIKI, KI PRIVABLJAJO
	4 športne vsebine	1 dnevne in aktualne informativne vsebine
	6 kulturno-umetniške vsebine	2 poglobljene, razširjene informativne vsebine
		3 sprostitvene vsebine
		5 izobraževalne vsebine
		7 vsebine za otroke in mladino
	 MANJ POMEMBNE IZBOLJŠAVE	NUJNE IZBOLJŠAVE
	9 vsebine, ki spodbujajo nacionalno identiteto	10 informativne in izobraževalne vsebine o vstopu v EU
	8 verske vsebine	
	Pomembnost	

Tabela 1: Pomembnost in zadovoljstvo z vsebinskimi področji TV-programa
(http://beta.finance-on.net/files/2005-01-18/Pov%B9i%E8_RTV.pp, z dne 20. 11. 2008)

2.2.1 Informativna vsebina

Informativne vsebine so programske vsebine, namenjene obveščanju o aktualnih dogodkih ali dogajanjih v zvezi s političnimi, gospodarskimi, kulturnimi, športnimi, verskimi in drugimi zadevami splošnega interesa.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/nadzor/metodologija_nadzora_programskih_vsebin.pdf, z dne 20.11.2008)

Med informativne programske vsebine sodijo:

- dnevnoinformativne oddaje, vesti, poročila, dnevniki,
- informativni magazini,
- aktualni intervjuji, omizja, razprave, pogovori,
- reportaže, komentarji, izjave,
- pregledi športnih dogodkov,
- vremenska poročila, napovedi.

Televizijske informativne oddaje so v večini evropskih držav najbolj gledane oddaje. Med njihovim predvajanjem je pred televizijskimi sprejemniki največje število gledalcev, kar pomeni, da je v tem času oglaševalski prostor najdražji. Za informativne oddaje lahko rečemo, da so skelet, okrog katerega se gradi TV-sporod. Je nosilni element TV-sporoda. Informativne oddaje se predvajajo večkrat na dan, navadno zjutraj, popoldan in zvečer.

Dnevnoinformativne oddaje predstavljajo mozaik različnih novinarskih žanrov: prebrane novice, z grafiko, video sliko, fotografijami opremljene prebrane novice, različni žanri poročil, poročanje v živo, izjave, ankete, pogovori, komentarji. (Perovič, Šipek, 1998, 89)

Dnevnik je praviloma osrednja dnevnoinformativna oddaja, ki je sestavljena iz reportaž, izjav, anket, intervjujev in prispevkov o različnih temah. Poteka tako, da jih ločuje napoved iz studia, ki se predvaja v živo. Večina dnevnikov traja približno 30 minut. V ta čas ustvarjalci skladno z obliko in s celotno podobo oddaje razvrstijo različna TV-poročila po vsebini.

Televizijsko poročilo je poročevalska vrsta, ki obvešča o poteku dogajanja preteklih dogodkov, in sicer sledi kronologiji dogodka, ki ga upoveduje. Pri gledalcu zbudi občutek bližine dogajanja in celovite informiranosti o tem, kaj se je zgodilo. Televizijsko poročilo je vnaprej pripravljeno televizijsko novinarsko besedilo, sestavljeno iz začetka, jedra in zaključka, obogateno z novinarskim poročanjem s terena v sliki t. i. raportom. Vizualizirano je s posnetki aktualnega dogajanja, z arhivsko sliko, ki se nanaša na brano novinarsko besedilo, in z grafiko. (Laban, 2007, 127–129)

Poznamo več vrst televizijskih poročil:

- poročilo nenapovedanih dogodkov (gre za nenapovedane dogodke, ki so se ravnokar zgodili, prometne nesreče, požari ...),
- t. i. »težka poročila« (ang. hard news), gre za poročilo o napovedanih in nenapovedanih dogodkih v gospodarstvu, politiki, sodstvu ...,
- t. i. »mehka poročila« (ang. soft news), gre za manj pomembne dogodke, ki nas zgolj informirajo in celo zabavajo (npr. zgodbe o znanih osebnostih).

Pri oblikovanju dnevnoinformativne oddaje je pomembno, kako so te različne vrste poročil povezane v celoto.

Televizijska vest je žanr televizijske vestičarske vrste, ki odgovarja na vsa osnovna novinarska vprašanja (kdo, kaj, kje, kdaj, kako in zakaj), torej gledalcu predstavi ključne informacije o dogodku. Televizijska vest je v dnevnoinformativnih oddajah dolga približno od 20 do 30 sekund. (Laban, 2007, 117)

Televizijska reportaža poroča o dogodkih in vzdušju med ljudmi, ki so se dogodka udeležili ali so z njim neposredno povezani. Reporter ali novinar mora pripeljati gledalca na kraj dogajanja in mu odgovoriti na številna vprašanja. (Košir, 1988, 78)

Torej je cilj reportaže, da gledalcu najučinkoviteje približa dogodek ali razmerje.

Obstajajo tudi t. i. **informativni magazini**, to so po navadi v studiu posnete oddaje z gosti, kombinirane s prispevki in z reportažami, ki obravnavajo aktualne teme določenega področja, ki jih novinarji spremljajo v nekem obdobju (teden, mesec dni). Te oddaje so večinoma dolge od 20 do 50 minut in so na TV-sporede umeščene enkrat na teden ali enkrat na mesec.

2.2.2 Izobraževalna vsebina

Izobraževalne vsebine so programske vsebine, namenjene izobraževanju na področjih umetnosti, znanosti, književnosti, tehnike itd., svetovalne oddaje s področja vsakdanjega življenja.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/nadzor/metodologija_nadzora_programskih_vsebin.pdf, z dne 20.11.2008)

Sem sodijo: poljudnoznanstvene oddaje, dokumentarne oddaje, reportaže in potopisi, svetovalne oddaje.

Poljudnoznanstvena oddaja je znanstvena oddaja, narejena v jeziku, ki je razumljiv in prilagojen širšemu krogu gledalcev. Ker je osnovana na znanstvenem vidiku, zajema majhen krog občinstva, zato je z vključevanjem in uporabo filmskih elementov oblikovana tako, da je razumljiva in poučno strukturirana, kar upravičuje tudi njeno objavljanje.

Dokumentarne oddaje so oddaje, sestavljene iz posnetih dokumentov, trenutkov in pričevanj iz resničnosti. Uporabljeni so narativni, pripovedni pristopi v sintezi z novinarstvom. Osnovni cilj dokumentarne oddaje ali filma je ustvariti sliko o stvarnem, resničnem, dejanskem stanju. Pri realizaciji se lahko poslužuje postavitve situacij in filmsko igranih rekonstrukcij.

Potopisi so dokumentirane oddaje, ki opisujejo pot, potovanja od začetka do konca z namenom, da se predstavi neki kraj, država ... (»opis poti«).

Svetovalne oddaje so oddaje, v katerih je predstavljen nasvet v širši obliki, torej posredujejo rešitev nekega problema in svetujejo. Lahko so studijske oddaje, ki gostijo strokovnjake iz različnih področij in odgovarjajo tudi na vprašanja gledalcev.

2.2.3 Kulturno-umetniška vsebina

Kulturno-umetniške vsebine so programske vsebine, ki prikazujejo kulturne ali umetniške dogodke, trende, avtorje ali jih strokovno in kritično obravnavajo. Sem spadajo tudi druga avdiovizualna avtorska dela, ki imajo kulturno-umetniški značaj.

To so:

- avtorske oddaje različnih umetniških zvrsti, oddaje kulturno-umetniškega značaja, ki samostojno ali v nadaljevanjih, v igrani, animirani ali lutkovni izvedbi, s prepoznavno estetiko in sporočilnostjo obravnavajo neko temo;
- oddaje, ki predstavljajo različne oblike kulturnega ustvarjanja;
- oddaje, namenjene posredovanju in varovanju kulturnih vrednot in kulturne dediščine;
- recenzije, kritike;
- umetniška reportaža, portret, dokumentarec s tega področja;
- literarni prispevki (eseji, odlomki iz proze);
- prenosi kulturnih dogodkov – neposredni in obdelani (prireditve, koncerti, opera, balet...).

Avtorska oddaja je individualna intelektualna stvaritev s področja radijske in televizijske dejavnosti, ki jo odlikuje izviren pristop pri izbiri in obravnavi določene tematike in izviren način podajanja vsebine. (<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87043>, z dne 20.11.2008)

2.2.3 Verska vsebina

Verske vsebine so programske vsebine, ki posredujejo verska sporočila. To so zlasti:

- oddaje, zasnovane na posameznih oblikah verovanja ali duhovnosti,
- prenosi ali posnetki verskih obredov.

2.2.4 Otroška ali mladinska vsebina

To so programske vsebine s poudarkom na izobraževalnih, informativnih, kulturnih vsebinah ali na kakovostnem razvedrilu za otroke ali mladino.

Sem spadajo:

- otroške ali mladinske tematske oddaje,
- otroški ali mladinski filmi in nadaljevanke (igrane ali risane),
- poučni kvizi in tekmovanja,
- literarne delavnice,
- pravljice,
- prenosi prireditev za otroke ali mladino.

2.2.5 Športni prenos ali posnetek

To so programske vsebine, ki neposredno ali odloženo posredujejo športni dogodek in ga komentirajo. Sem uvrščamo:

- športne prenose,
- komentirane posnetke športnih prireditev,

- samostojne športne oddaje, ki obravnavajo športne dogodke – pregledi športnih dogodkov, portreti športnikov, predstavitev športnih panog, reportaže s športnih dogodkov.
- Med športne vsebine se praviloma ne štejejo informacije o športu, ki so del informativne oddaje.

2.2.6 Zabavna vsebina

Zabavne vsebine so programske vsebine, namenjene predvsem zabavi.

To so:

- igrane ali animirane oddaje zabavnega značaja,
- zabavni kvizi, tekmovanja, igre na srečo,
- zabavne pogovorne oddaje (talk show),
- kontaktne oddaje,
- prenosi ali posnetki koncertov zabavne glasbe,
- komentirane glasbene oddaje,
- glasbene lestvice,
- oddaje z zanimivostmi iz sveta industrije zabave, filmskih in glasbenih zvezd,
- resničnostne oddaje.

Zabavne vsebine so zelo pomembne za televizijske postaje. Dober zabavni program pritegne veliko število različnih ciljnih skupin in izoblikuje zveste gledalce svojega televizijskega programa (nadaljevanke), kar seveda pritegne oglaševalce. Te predvsem zanimajo televizijske postaje, ki imajo veliko zvestih (nenaključnih) gledalcev.

Kvize ali zabavne pogovorne oddaje, na primer, lahko gledajo različne ciljne skupine, kot so upokojenci, mladostniki, srednja starostna skupina itd., ker pa so te oddaje na sporedu večinoma enkrat tedensko, tudi ustvarijo zvestobo gledanja določene televizijske postaje.

2.2.7 Druge priljubljene televizijske vsebine

Priljubljene televizijske oddaje so serije, kot so **soap opere, situacijske komedije, resničnostne oddaje**.

Soap opere so nadaljevanke, ki so namenjene predvajanju po radiu in televiziji. Imajo romantičen značaj, so zgodbe o navadnih ljudeh in njihovem življenju. Prikazujejo vsakdanje življenje, družinsko življenje (ene ali več družin), osebna razmerja, spolna razmerja, čustvene konflikte. (Erjavec, Volčič, 1999, 27)

Te oddaje so večinoma posnete na omejeni lokaciji (studio, stanovanje) brez velikih in dragih eksterijerjev. V ospredju so osebe, ki nastopajo v oddaji, in njihov dialog.

Izvorna soap opera je nastala na ameriškem radiu konec leta 1920. Sponzorji oddaje so bili proizvajalci pralnega praška in od tod tudi ime za ta žanr. (Matković, 1995, 95)

Za soap opere je značilno, da se ukvarjajo predvsem z ženskimi zadevami, poudarjajo odnose, ne pa dogodkov, predvajajo dramatično glasbo ob bližnjih posnetkih, uporabljajo tehniko, ki stopnjuje hitre premike kamere.

Po mnenju Vidmarjeve televizijska soap opera, ki je namenjena ženskemu občinstvu, trenutno privlači precej kritično in teoretično pozornost. Dejstvo pa je, dodaja, da ta tip medijskega

izdelka ni le namenjen ženskemu občinstvu, temveč v njem uživajo milijoni gledalk. V ZDA samo popoldanske soap opere pred zaslone dnevno pritegnejo kar okoli 30 milijonov gledalk. (Vidmar, 2001, 12)

Za soap opere je značilno, da svet ločijo na dobro in zlo, ločnica med njima je jasna in fiksna. Osebe, ki nastopajo v zgodbi, so ali izredno poštene, nedolžne in dobre ali pa skrajno goljufive, pokvarjene in zle.

Vidmarjeva v svoji knjigi navaja, da se soap opere nikoli ne končajo, da vključujejo tekmovanje in medsebojno prepletanje različnih zapletov, ki se vpeljujejo v teku nadaljevanke. Vsak zaplet se razvija z drugačno hitrostjo in kakršnakoli razrešitev problema je nemogoča. Zaključek ene zgodbe vodi v drugo, neprekinjeni zapleti pa pogosto vsebujejo dele že na pol razrešenih konfliktov. (Vidmar, 2001, 44)

Situacijska komedija je tudi izredno gledan televizijski žanr. To je komedija, ki svoj humor gradi na situaciji, kar pomeni: na fizični prisotnosti oseb v istem času in prostoru, ki po logiki dogajanja ne bi smele biti tam. To povzroči različne dogodke, zamenjave, nesporazume, zaplete.

(<http://www2.arnes.si/~ceslg7/gledlist/GL20052006/GL5/vinkotekst.htm>, z dne 20.11.2008)

Nastopajoče osebe so v izhodišču predstavljene realistično. Recimo: zakonski pari, minister in njegova ljubica, zakonolomka, mlada ambiciozna tajnica, zdolgočasen par, ki hrepeni po sanjskih počitnicah itd., skratka običajne in prepoznavne osebe, ki so pahnjene v situacije, ki niso običajne. Situacija, v kateri se znajdejo osebe, so velikokrat ekstremne, zato so tudi reakcije teh oseb ekstremne. Lahko rečemo, da situacije, v katerih se znajdejo osebe, določajo tudi njihov psihološki profil. Podoba osebe se pred gledalcem gradi iz situacije v situacijo. Na začetku so osebe enostavne in določljive, kasneje pa nas presenečajo s svojimi reakcijami, ki jim jih določa situacija. Oseba, ki se izdaja za pošteno, postane v določeni situaciji največji lopov. Stalnih moralnih vrednot ni, so samo reakcije na situacije. Nič ni dano vnaprej, samo status nastopajočih oseb, vse drugo nastaja sproti zaradi situacij.

Resničnostne oddaje so postale priljubljene konec 80. in v začetku 90. let. Temeljijo na dejanskih (neigranih) posnetkih, ki prikazujejo nenavadne življenjske situacije, življenje v posebnih, pogosto ekstremnih okoliščinah, pomerjanje v različnih talentih in spretnostih, zmenke na slepo, stilske preobrazbe, nezvezdniško življenje znanih oseb, različna tekmovanja in kvize, resnične policijske akcije. Osebe, ki nastopajo v resničnostnih oddajah, so resnične (niso profesionalni igralci). Resničnostne oddaje naj bi bile narejene brez vnaprej pripravljenega scenarija.

2.2.8 Obvestila

Sem spadajo **napovedniki**, ki so obvestilo televizijske postaje o programskih vsebinah (napoved lastnih oddaj). Ti so navadno dolgi od 10 do 45 sekund. Neodplačno objavljeni oglasi so objave v zvezi z izvajanjem javnih služb, kulturnih prireditev in dobrodelnih akcij, neplačano navajanje producentov, organizatorjev ali donatorjev kulturno-umetniških prireditev in dobrodelnih akcij. Neplačana obvestila z živo sliko so narejena kot videostrani, ki so sestavljene iz dveh ločenih delov: iz statične in žive slike. Statični del slike vsebuje tekočo pasico z besedilom, ki ne sme vsebovati oglaševalskih elementov. Živa slika pa ne sme biti uredniško izoblikovana zaključna programska enota, prepoznavna kot televizijski žanr, ker se v nasprotnem opredeli kot programska vsebina, ne pa kot neplačana obvestila z živo sliko. (<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87043>, z dne 20.11.2008)

2.2.9 Oglasi

Oglasi so krajše oglaševalske vsebine, ki imajo namen spodbujati nakup izdelka ali storitve. Biti morajo jasno ločeni z vizualnim ali zvočnim sredstvom od preostalega programa – **jingl**.

(<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87043>, z dne 20.11.2008)

Televizijsko oglaševanje pomeni vsako obliko obvestila, ki ga javno ali zasebno podjetje oddaja za plačilo. Torej oglaševanje za televizijsko postajo pomeni vir finančnih sredstev. Komercialne televizijske postaje se financirajo predvsem z oglaševanjem.

Oglasi se vstavljajo med posamezne oddaje, predvajajo pa se tudi med posameznimi deli tistih oddaj, ki so sestavljene iz samostojnih delov. Velikokrat je tudi predvajanje filmov ali serij prekinjeno zaradi oglasov, vendar mora biti ta prekinitev smiselna in ne sme posegati v celovitost in pomen vsebine. Pravila o predvajanju oglasov v Sloveniji ureja **Zakon o medijih**, ki med omejitvami zgolj v 93. členu navaja:

(3) »Pri oddajanju programske enote oziroma oddaje, ki je sestavljena iz medsebojno ločenih samostojnih delov (npr. športni dogodki), lahko televizijski program predvaja oglase le med koncem prejšnjega samostojnega dela in začetkom naslednjega oziroma med prekinitvami in odmori.«

(4) »Oglaševanje ni dovoljeno med televizijskim ali radijskim predvajanjem državne proslave ali verskega obreda.«

(5) »Oddajanje avdiovizualnih del, kot so celovečerni film ter televizijski filmi in kulturno-umetniška avdiovizualna dela (razen serijskih filmov, nadaljevalk, nanizank in razvedrilnih oddaj), ki trajajo več kot 45 minut, se lahko prekine z oglasi le enkrat v okviru 45 minut. Dodatna prekinitev je dovoljena le v primeru, če je posamezno delo iz tega člena najmanj 20 minut daljše od dveh ali več 45 minutnih intervalov.«

(7) »Radijske in televizijske informativne in dokumentarne oddaje, oddaje z versko vsebino in otroške oddaje, ki so krajše od 30 minut se ne smejo prekinjati.«

(http://www.zakonodaja.com/zakoni/ix/7/zmed_upb1/zmed_upb1, z dne 20.11.2008)

2.3 Kako se oblikuje televizijska programska shema

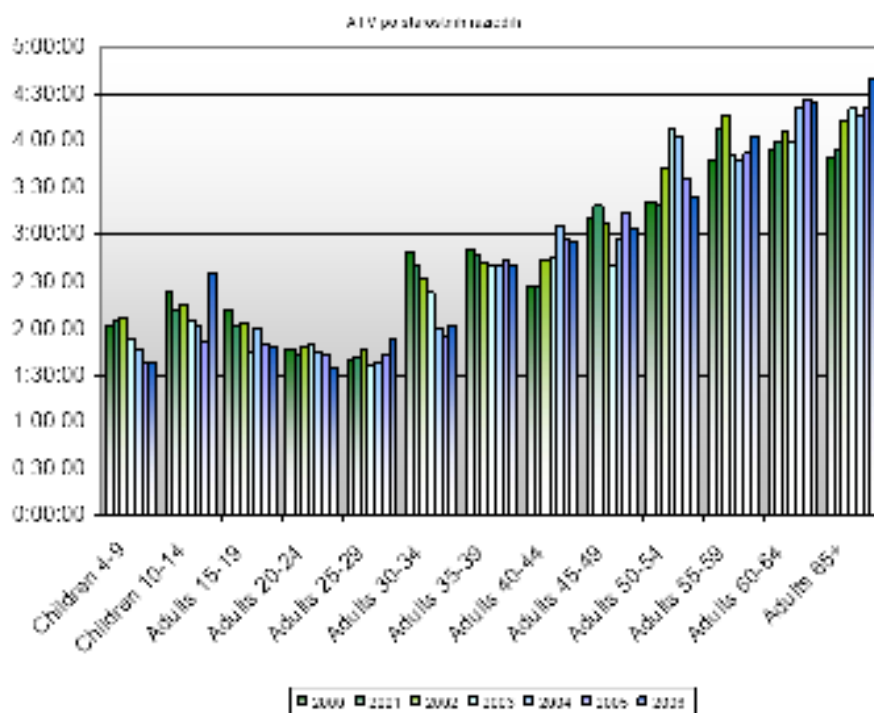
2.3.1 Ciljne skupine

Ciljne skupine so opredeljene z naslednjimi dejavniki:

- **Demografski**

Demografija vključuje karakteristike populacije, kot so starost, spol, izobrazba in drugi opisi. Gre za skupine ljudi, npr. starost od 10 do 14 ali od 20 do 24 let. Po izobrazbi se razvrščajo na osnovno, srednjo, višjo in visoko izobraženo ciljno skupino.

Primer:

Graf 1: Gibanje gledanosti televizije po starostnih razredih v Sloveniji za obdobje 2000–2006, (http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programo_v.pdf, z dne 20. 11. 2008.)

Iz grafa je razvidno, da televizijo največ gledajo starostne skupine nad 50. letom. Tukaj opazimo tudi to, kako pri nekaterih raziskavah razvrščajo ciljne skupine po starostnih razredih.

- **Psihografski dejavniki (življenjski slog, interesi)**

Življenjski slog predstavlja nedemografske dejavnike. Opisuje, kaj posamezniki počnejo v prostem času, njihove navade, ne glede na starost in spol. (Sterling, 1998, 216)

Primer: ciljna skupina, stara od 30 do 34 let, rada gleda šport – to pomeni, da je ciljna skupina opredeljena z demografskimi dejavniki (starost) in s psihografskimi dejavniki (radi gledajo šport).

Primer: Kakšne vsebine gledajo katere ciljne skupine na programih slovenskih televizijskih postaj (POP TV, TV SLO ...)?

Za populacijo z dokončano osnovnošolsko izobrazbo je značilno, da so na prvem mestu telenovele, sledijo jim domača igrana produkcija in nadaljevanke, kot je Komisar Rex. Populacija s srednješolsko izobrazbo gleda telenovele nekoliko manj, gleda pa nadaljevanke domače produkcije.

Populaciji z univerzitetno izobrazbo pa so priljubljene biografske nadaljevanke.

Pri najmlajši generaciji prevladujejo risanke, populacija med 35. in 54. letom prispeva k največji gledanosti filmov. Pri starostnem razredu od 15 do 34 let imajo skoraj popolni monopol serije in nadaljevanke domače produkcije.

Pri populacijah 15–34 in 35–54 pri gledanju razvedrilnih oddaj prevladujejo prireditve, kot so **EMA**, **Evrosong**, **Viktorji** in tekmovanja za miss ter kviz **Lepo je biti milijonar**. Največja gledanost športa je v starostni skupini med 35. in 54. letom. Ta populacija se tudi najbolj odziva na velike športne dogodke.

Ženska populacija veliko raje gleda drame, moški pa dajejo prednost akcijam in trilerjem.

Izjemno veliko gledanost v vseh starostnih in izobrazbenih kategorijah dosegajo posebne informativne oddaje med volitvami. Rezultati te raziskave so pokazali, da gledalci z nižjo izobrazbo raje gledajo oddaje, ki jih lahko uvrstimo v t. i. »infotainment« (npr. **Piramida**), oddaje tipa **Tednik** in **Preverjeno** ter informativno pogovorne šove, npr. **Trenja**. Gledalci z najvišjo izobrazbo najraje gledajo intervjuje s političnimi osebnostmi, oddaje, povezane z volitvami, in oddaje zahtevnejših reportažno-informativnih žanrov.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf, z dne 20.11.2008)

Vse televizijske postaje s svojo programsko ponudbo ciljajo na določene ciljne skupine in si želijo doseči čim večjo gledanost svojih programov.

Javna televizija služi javnosti in mora po zakonu ponujati vsebine za širši del občinstva (za vse ciljne skupine). Komercialna televizija se financira predvsem iz oglaševanja, zato ponuja vsebine za ožji, vendar odločilni del občinstva. Tukaj so še specializirane televizije, ki ponujajo samo šport (kanal **Eurosport**) ali samo glasbene spote (**MTV**) ali samo informativne vsebine (**CNN**). Te ciljajo na ozek krog občinstva.

V APEK-ovi Analizi priložnosti za radijske in televizijske programe, so strokovnjaki predstavili mnenje o ponudbi medijskih vsebin na slovenskem trgu s pomočjo »tipičnih predstavnikov« občinstva, in sicer:

- **Upokojenka** je s ponudbo zadovoljna. Najbolj so ji všeč nadaljevanke na komercialnih televizijskih programih ter izobraževalne in dokumentarne oddaje na RTV SLO.
- **Samski moški** gleda televizijo pred spanjem, večinoma Odmeve na RTV SLO in filme na komercialnih televizijah.
- **Družina** spremlja predvsem otroške oddaje in risanke (Živ Žav, Ringa raja), izobraževalne oddaje in slovenske nadaljevanke (Naša mala klinika).
- **Najstnik** je zadovoljen s ponudbo, saj mu je televizija vse manj pomembna, je večino časa na internetu. Rad gleda resničnostne oddaje.
- **Študentka** gleda večerne serije na komercialnih televizijskih programih, soap opere in resničnostne oddaje.

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2007/sporocila%20za%20javnost/appek_priloznosti_za_razvoj_rtv_programov_-_porocilo_marec_2007.pdf, z dne 20.11.2008)

To so nekateri predstavniki ciljnih skupin, ki jih oblikovalci programskih shem upoštevajo pri načrtovanju programskih vsebin. TV-sporede oblikujejo v skladu z njihovimi pričakovanji in življenjskimi aktivnostmi.

Dopoldan gleda televizijo večji odstotek neaktivnega in starejšega občinstva, kot so upokojenci, gospodinje, otroci, brezposelni ... Torej naj bi bila programska ponudba načrtovana za to ciljno skupino. **Popoldan** do 19. ure so pred malimi zasloni otroci, mladina, zato naj bi bil program načrtovan za to ciljno skupino. Po 19. uri je t. i. »prime time« in so

pred malimi zasloni skoraj vse ciljne skupine (družine, zaposleni, študentje, upokojenci ...), program naj bi bil namenjen tem ciljnim skupinam. Zato tudi številne televizijske postaje porabijo največ finančnih sredstev za oddaje, ki so predvajane v tem času. Takrat dosežejo največje število različnih gledalcev.

Nočni program pa je spet namenjen ožjemu krogu občinstva.

To je nekakšen vzorec, ki ga upošteva večina televizijskih postaj. Seveda gre za čas od ponedeljka do petka, ob koncu tedna program načrtujejo nekoliko drugače, ker se tudi ciljne skupine takrat drugače obnašajo (so manj aktivne, program spremljajo dlje v noč).

Načrtovanje programskih shem je odvisno tudi od letnega časa, saj se življenjske aktivnosti ciljnih skupin poleti in pozimi razlikujejo. Poleti se oblikuje poletna programska shema, ki je nekoliko drugačna od jesenske in zimske.

Matković navaja, da se v hladnem vremenu število gledalcev pred malimi zasloni povečuje, oziroma kadar je topleje, se zmanjšuje. V ZDA so v raziskavah ugotovili, da je gledanost televizijskih programov v hladnejših mesecih večja za 40 odstotkov kot v toplejših mesecih. S ciljem, da pritegnejo večje število gledalcev poleti, so televizijske postaje v ZDA skušale predvajati novejšje oddaje namesto klasičnih ponovitev, vendar to ni prineslo večjega uspeha. Nasprotno, poletne ponovitve oddaj, ki so bile skozi vse leto slabo gledane, so prinesle višje rezultate gledanosti. Navaja, da so poleti najbolj gledane avanturistične serije in situacijske komedije, manj pa dramske in mini serije, ki zahtevajo zvestobo in vsakodnevno gledanje. (Matković, 1995, 92)

2.3.2 Programska časovna razdelitev dneva

Pri načrtovanju TV-sporredov si oblikovalci razdelijo dan na različne dnevne pasove, in sicer:

zjutraj: <i>morning time</i>,	od 6. do 10. ure
dopoldan: <i>daytime</i>,	od 10. do 16. ure
popoldan: <i>late daytime</i>,	od 16. do 19. ure
zvečer: <i>prime time</i>,	od 19. do 23. ure
pozno zvečer: <i>late night</i>,	po 23. uri

Tabela 2: Časovna razdelitev dneva (Matković, 1995, 93)

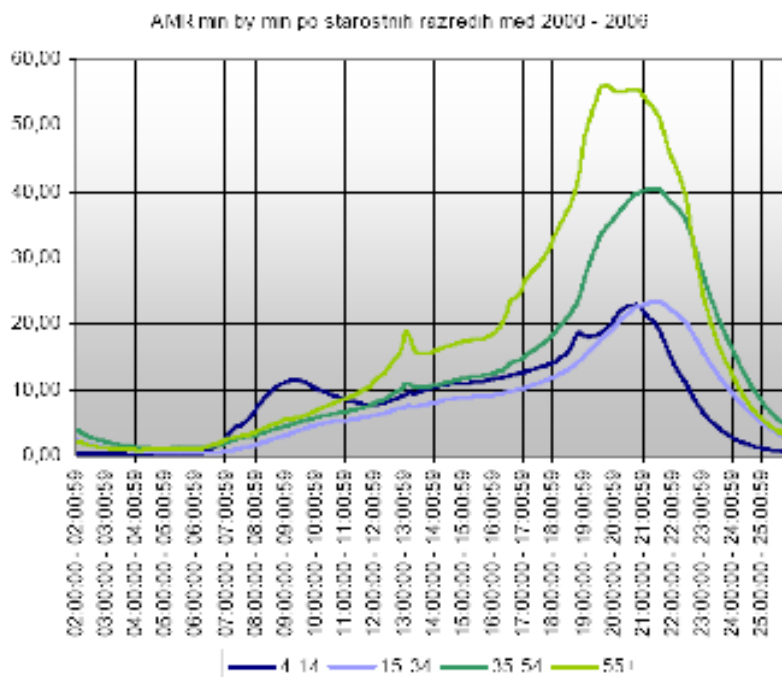
Zjutraj (*morning time*) večina televizijskih postaj predvaja jutranje programe. Običajno so to studijske mozaične oddaje, ki imajo informativno, svetovalno, izobraževalno in razvedrilno vsebino. Značilnosti jutranjega programa so, da ponuja prve jutranje novice in informacije, je voden, servisno naravnan in duhovito predstavlja zanimivosti. Voditelji skozi oddajo gledalce seznanjajo z različnimi temami o zdravju, umetnosti, politiki, športu, izobraževanju, kulinariki itd. Jutranje programe so v ZDA začeli predvajati leta 1951, v Evropi pa v začetku leta 1980 (Matković, 1995, 93). Danes ima večina televizijskih postaj jutranji program, na kar je vplival tudi prihod komercialnih televizij.

Dopoldan (*daytime*) – V tem času se predvajajo večinoma oddaje, s katerimi je treba pritegniti pozornost gledalcev, ki so takrat na razpolago (upokojenci, gospodinje ...). Navadno so to vodene studijske oddaje z gosti. Včasih lahko zaradi priljubljenosti voditelja

ali ugleda gostov dosežejo visoko gledanost. Matković navaja, da na TV-sporedih poprečne evropske televizije studijske oddaje zavzamejo 60 odstotkov časa. (Matković, 1995, 93)

Popoldan (late daytime) – V popoldanskem času so na TV-sporedih najpogostejše oddaje za otroke, TV-igre, posnete v studiu, serije in lokalni dnevnik. Najpogostejša oblika oddaje v tem času je soap opera (žajfnica).

Zvečer (prime time) – »Prime time« je čas, ko je pred televizijskimi zasloni največ gledalcev. V tem času se vse televizijske postaje borijo, da pridobijo in ohranijo čim več gledalcev. Takrat je nujno predvajati oddaje, ki ciljajo na najširše občinstvo.

Graf 2: Gledanost televizije čez dan za vso populacijo v Sloveniji,

(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programo_v.pdf, z dne 20. 11. 2008)

Televizijske postaje vložijo tudi do tri četrtnine denarja, namenjenega celotni proizvodnji programa, samo v oddaje, ki se predvajajo v tem času.

Če pogledamo vlaganje sredstev v oddaje v ameriških medijih, ugotovimo, da omrežja, kot so ABC, CBS in NBC, letno za programe/oddaje porabijo približno 5 milijard USD, od tega 3 milijarde le za oddaje, ki so namenjene predvajanju v »prime time«.

Za uvodne dele novih serij, t. i. pilote⁵ letno odštejejo približno 200 milijonov USD. Od teh pilotov pa se le četrtnina potem dejansko uveljavi kot serija. (Head, Sterling, Schofield, Spann, McGregor, 1998, 217–218)

⁵ Pilot – v televizijskem žargonu označuje epizodo, ki je posneta z namenom, da se ugotovi, ali se splača posneti celotno serijo. Ko je pilot posnet, ga predvajajo testnemu občinstvu. Glede na njihovo mnenje o epizodi se vodstvo televizije odloči, ali bodo posneli serijo ali pa se bo ukinila. ([http://sl.wikipedia.org/wiki/Pilot_\(televizija\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/Pilot_(televizija)), z dne 20.11.2008)

»Prime time« serije:

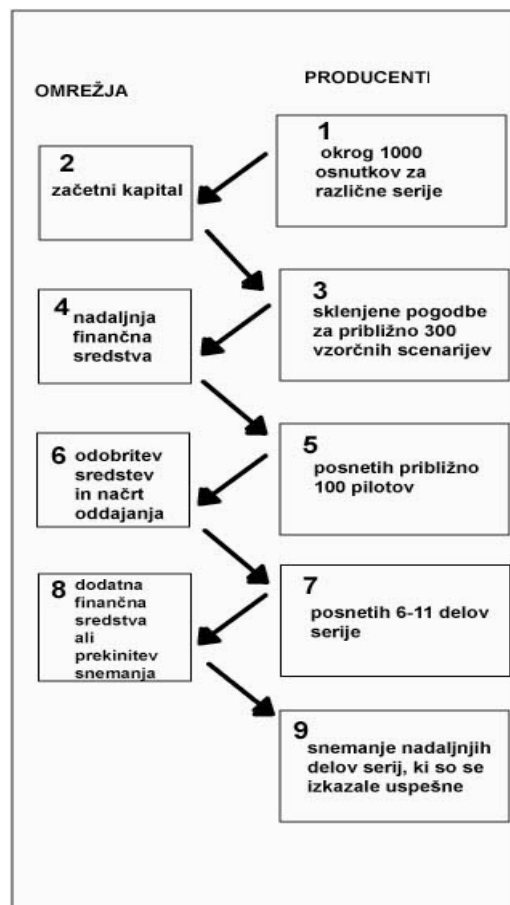

Tabela 3: Producenti omrežjem predstavijo prvotne osnutke, za katere od omrežij prejmejo osnovna sredstva, ki jih potem prejema postopoma za vsako stopnjo proizvodnje nove serije (Head, Sterling, Schofield, Spann, McGregor, 1998, 218).

Pozno zvečer (late night) – Pozno zvečer so na sporedu običajno oddaje, namenjene ozkemu krogu občinstva. Navadno so to oddaje predvsem s kulturno-umetniško tematiko, npr. o književnosti, poeziji, glasbi, in različni filmi.

2.3.3 Strategije pri oblikovanju televizijske programske sheme

Oblikovalci programskih shem imajo dva temeljna cilja:

1. pritegniti čim večje število gledalcev,
2. čim dlje časa obdržati gledalce, ki jih že imajo.

Pri tem se poslužujejo različnih strategij, kot so:

- **Predvajanje tematskih sklopov** (*Theming*) – predvajanje tematskih vsebin, oddaje s podobno tematiko.
- **Razgrnitev** (*Stripping*) – dnevno predvajanje tedenskih nadaljevanj. Občinstvo skušajo pripraviti do tega, da vsak dan ob isti uri gledajo njihov televizijski program, skušajo ustvariti zvestobo gledanja. Te metode se pri oblikovanju poslužujejo predvsem posebnih shem.
- **Združevanje** (*Stacking*) – združevanje programskih vsebin s podobnim apelom. Lahko je tudi predvajanje dveh delov serij enega za drugim.
- **Dopolnjevanje** (*Counterprogramming*) – ponudba vsebin, drugačnih od programa konkurenčnih televizij. Predvajanje popolnoma drugačnega programa od konkurenčnih TV-postaj ob istem času, npr. v času Dnevnika na TV SLO 1 predvaja Kanal A serije.
- **Povezovanje** (*Bridging*) – metoda, s katero se skuša preprečiti gledalčevo menjavo kanala, npr. napovedovanje naslednje oddaje v predvajanem programu. Npr. v Dnevniku na TV SLO 1 napovejo oddajo Odmevi.
- **Tehnika šotora** (*Tentpoling*) – umestitev dveh manj znanih oddaj pred gledano oddajo in po njej.
- **Tehnika mreže** (*Hammocking*) – umestitev manj zanimive vsebine med dve priljubljeni oddaji. Velikokrat novo oddajo predvajajo med dvema priljubljenima oddajama.
- **Tehnika skoka čez – program** (*Crossprogramming*) – podobnost vsebine skozi dve različni oddaji. (Bedrač, 2007, 100)

Seveda ni nujno, da bodo te strategije pomagale pritegniti gledalce, navsezadnje si gledalec sestavlja spored sam in po lastnem okusu, izbirajoč med različnimi oddajami, ki jih ob istem času ponujajo različne televizije. Navaden gledalec se zagotovo ne sprašuje, zakaj se ta ali ona oddaja predvaja ravno v tem terminu. Pa vendar morajo biti oddaje na TV-sporedih smiselno razporejene, saj najširšemu občinstvu niso vse programske vsebine enako zanimive. Zato jih s pomočjo teh različnih metod oblikovalci programskih shem skušajo razporediti v smiselno celoto in gledalca zadržati čim dlje časa s svojo programsko ponudbo. Tudi atraktivne in kakovostne oddaje, »prime time« serije, so velik strošek za televizijske postaje, zato se predvajajo čim dlje časa in se zraven kombinirajo oddaje, ki so manj gledane, ali oddaje, ki še sploh niso bile videne.

3 PROGRAMSKA SHEMA TVSLO 1

3.1 Razvoj Televizije Slovenija

1. aprila 1948 je bil ustanovljen prvi jugoslovanski televizijski laboratorij v Ljubljani.

28. novembra 1958 pa se je prvič začela oddajati redna postaja, vendar je skupna za celotno Jugoslavijo, pri čemer pripravlja Ljubljana 30 odstotkov sporeda. Leta **1960** je TV Ljubljana prvič snemala za Evrovizijo, in sicer prenos smučarskih skokov iz Planice. Prva informativna oddaja (Dnevnik) v slovenščini je bila predvajana leta **15. aprila 1968**, do takrat so slovenski gledalci spremljali informativne oddaje iz beograjskega studia v srbohrvaškem jeziku.

(http://sl.wikipedia.org/wiki/RTV_Slovenija, z dne 20.11.2008)

Slika 1: Prvi dnevnik v Sloveniji;

Uvodna špica Dnevnika

(http://sl.wikipedia.org/wiki/RTV_Slovenija, z dne 20.11.2008)

Aprila 1971 začne oddajati program regionalna TV Koper/Capodistria, ki ima danes vlogo opravljanja temeljnih funkcij priprave in oblikovanja regionalnega programa vseh zvrsti, ki ga oddaja na svojem kanalu, dopisniškega dela za informativne in kulturne oddaje TV Slovenija in pripravo programa, ki z matico povezuje slovensko manjšino v Italiji. Regionalni TV-program, ki ga skoraj v celoti sestavljajo oddaje lastne produkcije, je v današnjem medijskem prostoru pomemben, saj nima le funkcije obveščanja, temveč opravlja poslanstvo sporazumevanja in sožitja v tem večnacionalnem in večkulturnem prostoru.

Televizijsko dopisništvo v Mariboru se je ustanovilo leta **1968**. To je tudi začetek delovanja dopisništva, ki je samostojna enota v okviru regionalnega RTV centra v Mariboru.

1978 so lahko gledalci dnevnik spremljali v barvni tehniki z voditelji, ki so bili izobraženi za novi medij. Začeli so ustvarjati bolj ležerne dnevnike, način podajanja informacij je bil vse bolj sproščen. Sprva je bil slovenski dnevnik bolj radijski kot televizijski, ker vizualno sporočanje ni bilo tako pomembno kot govorno. Brala sta ga radijska napovedovalca, slika pa je bila le delno povezana z dogodkom. (Laban, 2007, 13)

Danes vemo, da je zelo pomembna dobra slika oziroma vizualno sporočanje. Da si gledalci zapomnijo, kaj se je zgodilo, ni dovolj samo priprava razumljivega besedila, ampak je treba poročilo podkrepiti s sliko in z ustreznim originalnim tonom.

7. maja 1984 je TV Slovenija začela oddajati teletekst.

Letala jugoslovanske armade so leta **1991** med 26. junijem in 2. julijem poškodovala in uničila RTV-oddajnike na Kumu, Nanosu, Krvavcu, Pohorju, v Domžalah in na Boču. Škoda je bila ocenjena na 10 milijonov DEM. Ob pomoči EBU (spletni vir⁶), katere članica je tudi RTV Slovenija, so med vojno predvajali prve satelitske oddaje. **1992** pa so začeli oddajati redne TV-oddaje prek tujih satelitskih postaj.

Prihod komercialne televizije POP TV, ki je začela **15. decembra 1995** oddajati svojo informativno oddajo »24 ur«, je prinesla novosti v slovenske televizijske informativne oddaje. To obdobje se šteje kot novo obdobje televizijskih informacij v Sloveniji.

Gledalce so pritegnili z novimi idejami, voditeljskimi pari, dinamičnim pristopom, atraktivno grafično podobo in razgibanim studiem.

(Laban, 2007, 25)

Slika 2: Oddaja 24 ur;

Nova podoba Dnevnika TVS 1 (vir: TV studio MB)

S tem se je začelo tudi obdobje konkurence na področju dnevnoinformativnih programov v Sloveniji. Televizije so začele tekmovati za pozornost občinstva, treba je bilo poiskati gledalcu všečen način podajanja informacij. Konkurenčni boj med komercialno televizijo POP TV in javno televizijo TV SLO so zaznamovali premikanje ure začetka oddaje, podaljševanje obeh dnevnoinformativnih oddaj in spreminjanje scenske in grafične podobe na TV SLO.

3.2 Programske vsebine, ki jih pripravlja RTV Slovenija

RTV Slovenija je javna neprofitna, radiodifuzna organizacija, ki opravlja radijsko in televizijsko dejavnost s ciljem zadovoljevanja določenih družbenih potreb, ki jih prav tako opredeljuje Zakon o RTV Slovenija.

(http://www.rtv slo.si/files/letno_porocilo/rtvslo_lp_07_si_web.pdf, z dne 20.11.2008)

Pripravlja dva nacionalna televizijska programa, tri nacionalne radijske programe, radijske in televizijske programe regionalnih RTV-centrov v Kopru in Mariboru, po en radijski in televizijski program za avtohtono italijansko in madžarsko skupnost, radijske in televizijske oddaje za romsko etnično skupnost, radijske in televizijske programe za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah ter za slovenske izseljence in zdomce.

Skrbi za informiranost državljanov Republike Slovenije in Slovencev po svetu ter za italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Signal RTV pokriva vso Slovenijo, prek satelita pa jo lahko gledajo tudi Slovenci po svetu.

⁶ Spletni vir: **Wikipedija**: Evropska radiodifuzna zveza, z dne 20. 11. 2008; **Evropska radiodifuzna zveza** (angleško: European Broadcasting Union (**EBU**); francosko: Union Européenne de Radio-Télévision (**UER**)) je zveza trenutno 74 radijskih in televizijskih postaj iz 54 evropskih, severnoafriških in bližnjevzhodnih držav. Sedež EBU je v Ženevi.

RTV Slovenija je dolžna v svojih programih zagotoviti verodostojne in nepristranske informativne oddaje, kakovostne izobraževalne oddaje, ustvarjati mora dokumentarne oddaje nacionalnega pomena in zagotavljati visokokakovostno lastno produkcijo, namenjeno vsem ciljnim skupinam.

Posebno pozornost posveča razvijanju splošne jezikovne in politične kulture, širi tudi razumevanje slovenske kulture, zgodovine in identitete, spodbuja šport in informira o vprašanjih zdravja, varstva okolja in varstva potrošnikov. Gledajo jo v mestih in na podeželju, otroci in odrasli, izobraženi in manj izobraženi.

Ima pomembno vlogo v našem vsakdanu. Skupaj z drugimi mediji oblikuje sistem vrednot in z njimi podoba sveta.

3.3 Zakon o RTV Slovenija

Oblikovalci programskih shem morajo pri svojem delu poznati in upoštevati zakonske zahteve in omejitve. Ker pa obravnavamo nacionalno televizijo Slovenije, bomo pogledali, kakšne so nekatere zahteve zakona, ki opredeljuje dejavnosti RTV Slovenija, in sicer Zakon o RTV Slovenija.

V svojih programih mora RTV Slovenija zagotavljati verodostojne in nepristranske informativne oddaje, s katerimi obvešča o političnem dogajanju doma in v zamejstvu ter o pomembnih dogodkih v preostalih evropskih državah.

Zagotavljati mora:

- kakovostne izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje aktualne vsebine, od verskih in socialnih do naravoslovnih in tehnološko-informacijskih vsebin;
- produkcijo igranega programa;
- oddaje, ki odražajo življenje in probleme različnih struktur prebivalstva;
- dokumentarne oddaje nacionalnega pomena, ki predstavljajo dokument preteklega časa in časa, v katerem živimo;
- visokokakovostno lastno produkcijo, namenjeno otrokom, mladostnikom in starostnikom;
- kakovostne razvedrilne vsebine za vse starostne skupine;
- informacije o vseh pomembnih kulturnih, političnih, zgodovinskih, športnih, socialnih in ekonomskih dogodkih;
- oddaje za madžarske in italijanske narodne skupnosti, za slovenske manjšine v sosednjih državah in slovenske izseljence ter zdomce;
- oddaje, namenjene gluhim in gluhonemim v njim prilagojenih tehnikah;
- oddaje, ki spodbujajo javni dialog in omogočajo javne razprave o problemih v družbi ipd.

Nacionalni program mora pokrivati ozemlja, kjer živi najmanj 90 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, oziroma 90 odstotkov ozemlja, kjer živijo pripadniki italijanske in madžarske skupnosti, kadar gre za narodnostni program.

V programih RTV Slovenija nista dovoljeni verska in politična propaganda razen med volilnimi kampanjami, ki jih prav tako natančno opredeljujejo zakonske določbe.

V strukturi programa mora RTV Slovenija zagotoviti večinski delež kulturnih, umetniških, informativnih, dokumentarnih in izobraževalnih vsebin.

(<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200596&stevilka=4191>, z dne 20.11.2008)

To so programske vsebine, ki bi jih morala nacionalna televizija zagotoviti občinstvu, kar pomeni, da morajo biti te vsebine na TV-sporedih nacionalne televizije.

Tukaj lahko opazimo, da morajo oblikovalci programskih shem na javni televiziji slediti in upoštevati dvoje:

- slediti morajo programskim zahtevam, ki jih določa zakon;
- hkrati morajo slediti programskim trendom v gledanju televizije in konkurenci, kar pomeni ponujati tudi tržno zanimive programske vsebine s ciljem, da pritegnejo in zadržijo čim več gledalcev. Zato v svoje programske vsebine uvrščajo oddaje, ki so značilne za komercialne televizije.

Seveda morajo tudi druge televizijske postaje upoštevati zakonske predpise, ki jih določa zakon o medijih, vendar ni nujno, da s svojo programsko ponudbo ustrezajo vsem ciljnim skupinam, kar je seveda zahtevna naloga. Zato lahko komercialne televizije v svoji programski ponudbi večino časa namenijo zabavnim vsebinam, ki pritegnejo velik del občinstva, saj veliko ljudi gleda televizijo s ciljem sproščanja. Oddaje z visoko gledanostjo pa so tudi zanimivejše za oglaševalce.

3.4 Analiza tedenskega sporeda TV SLO 1

V tem poglavju bom analizirala tedenski spored nacionalnega programa TV SLO 1, in sicer med **22. do 28. septembrom 2008**. Moj cilj je ugotoviti, ali so prej navedene programske vsebine dejansko umeščene na televizijske sporede nacionalnega programa in kako so časovno razporejene na sporedih.

Analizirala bom posamezne dnevne pasove TV-sporeda in programske vsebine, ki se predvajajo v teh dnevni pasovih od ponedeljka do petka, in katerim ciljnim skupinam so namenjene.

Program ob koncu delovnega tedna, v soboto in nedeljo, bom obravnavala posebej, ker naj bi bili TV-sporedi v tem času načrtovani nekoliko drugače.

Program na TV SLO 1 se zjutraj začne približno ob 6. uri (odvisno od dneva) in konča približno ob 3. uri. Program vsebuje naslednje terminske sklope:

- jutranji program,
- dopoldanski program,
- popoldanski program in
- nočni program.

Ni nujno, da vsaka televizijska postaja predvaja vse te programe, saj nekatere začnejo predvajati program pozneje, kar pomeni, da nimajo jutranjega programa, ali končajo prej in nimajo nočnega programa. Nekatere pa predvajajo program 24 ur.

3.4.1 Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30), vsebina programa na TV SLO 1 po posameznih dnevih v tednu

Ponedeljek, 22. 9. 2008

07:00 POROČILA

07:05 DOBRO JUTRO

08:00 POROČILA

08:05 DOBRO JUTRO

09:00 POROČILA
09:10 ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU, 1. DEL, PONOVI
09:40 IZ POPOTNE TORBE: KAKO SKRBETI ZA DOMAČE LJUBLJENČKE, PONOVI
10:00 ULICA SANJ, TA VESELI MASLENI DAN, RISANKA
10:05 GUMBEK IN RJAVČEK, RISANA NANIZANKA, 1/26, PONOVI

Torek, 23. 9. 2008

06:10 KULTURA
06:15 ODMEVI
07:00 POROČILA
07:05 DOBRO JUTRO
08:00 POROČILA
08:05 DOBRO JUTRO
09:00 POROČILA
09:10 NA POTEPO SPOMINU
09:10 PEGAM IN LAMBERGAR, OTROŠKA ODDAJA
09:35 CICIBAN, DOBER DAN! MAVEC
09:50 BISERGORA: LEPO VEDENJE, LUTKOVNA NANIZANKA, 9/15, PONOVI
10:05 PODSTREŠJE: KAKO NASTAJA PODSTREŠJE, IGRANA NANIZANKA,
10:20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE

Sreda, 24. 9. 2008

06:10 KULTURA
06:15 ODMEVI
07:00 POROČILA
07:05 DOBRO JUTRO
08:00 POROČILA
08:05 DOBRO JUTRO
09:00 POROČILA
09:10 MOBY DICK IN SKRIVNOST DEŽELE MU, RISANA NANIZANKA, 5/26, PONOVI
09:30 NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: ŽABICA, PONOVI
09:40 RISANKA
09:50 HOTEL OBMORČEK, RISANA NANIZANKA
10:05 IZGUBLJENI ZAKLAD FIDŽIJA, AVSTRALSKA NANIZANKA, 12/13, PONOVI
10:30 SPREHODI V NARAVO: ŠTORKLJA, PONOVI

Četrtek, 25. 9. 2008

06:10 KULTURA
06:15 ODMEVI
07:00 POROČILA
07:05 DOBRO JUTRO
08:00 POROČILA
08:05 DOBRO JUTRO
09:00 POROČILA
09:10 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RISANA NANIZANKA, 12/26, PONOVI
09:30 MALE SIVE CELICE, KVIZ, PONOVI
10:15 V DOTIKU Z VODO, AVSTRALSKO-NEMŠKA NANIZANKA, 26., ZADNJA EPIZODA

Petek, 26. 9. 2008

06:10 KULTURA
06:15 ODMEVI
07:00 POROČILA
07:05 DOBRO JUTRO
08:00 POROČILA
08:05 DOBRO JUTRO
09:00 POROČILA
09:10 TROJČICE: ROBINSON CRUSOE, RISANA NANIZANKA, PONOVI
09:35 RISANKA
09:40 POROKA MOJH STARŠEV, KRATKI IGRANI FILM EBU IZ IRSKE, PONOVI

09:55 ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE, PONOVIČEV

10:25 HARMONIJE EVROPE: ŠVEDSKA, 11/12, PONOVIČEV

10:40 JASNO IN GLASNO: KO NARAVA POKAŽE ZOBE, KONTAKTNA ODDAJA ZA MLADE

V jutranji programski ponudbi TV SLO 1 ponuja informativne vsebine (POROČILA), ponovitev oddaje ODMEVI, informativno-razvedrilne vsebine (DOBRO JUTRO), kulturne vsebine (KULTURA), vsebine za otroke in mladino (risanke, lutkovne nanizanke, oddaje in nanizanke za mlade) in izobraževalno-svetovalne vsebine (IZ POPOTNE TORBE: KAKO SKRBETI ZA DOMAČE LJUBLJENČKE; ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU; TURBULENCA: NAČRTOVANJE KARIERE ...).

Poročila so v jutranjem času na sporedu vsako uro ob 7-ih, 8-ih in 9-ih, in sicer so to kratka jedrnata poročila, ki gledalca na hitro obveščajo o pomembnih dogodkih. Predvajajo jih vsak dan od ponedeljka do petka v enakem terminu.

Odmevi so dnevnoinformativna oddaja, ki ponuja sveže novice in analize najpomembnejših dogodkov dneva. Novinarji v oddaji razkrivajo ozadja dogodkov z gostom oziroma gosti oddaje, ki jih soočajo med sabo. **Odmevi** so večerna oddaja, ki se v jutranjem času znova predvaja.

(http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvodaje&op=web&func=read&c_id=22066, z dne 20.11.2008)

Dobro jutro je osrednja jutranja oddaja, ki je tudi na sporedih načrtovana od ponedeljka do petka ob enakem terminu. In sicer je to informativno-zabavna oddaja, v kateri se povezujejo studia z različnih koncev Slovenije (Maribor, Ljubljana, Koper). Trije studii se pojavljajo izmenično skozi oddajo in predstavljajo dogodke, zanimive za Slovenijo, s pomočjo gostov ali v obliki reportaže. V kontaktnih delih oddaje, kjer lahko sodelujejo tudi gledalci, nastopajo strokovnjaki z različnih področij družbenega življenja, odgovarjajo na vprašanja gledalcev in svetujejo. Oddaja je sestavljena iz različnih vsebin: zabava, kultura, šport, kulinarika, novice. V vsaki oddaji ponudijo rubriko, ki govori o življenju bogatih in slavnih po svetu, med gosti prevladujejo predstavniki popularne kulture, enkrat na teden gostijo slovenskega politika in se pogovarjajo o temi, ki ni sporna, dvakrat na teden gostijo kuharskega mojstra, ki kuha v studiu, gledalci pa ga lahko sprašujejo po receptih. Vsak dan telovadijo in napovedujejo usodo iz horoskopa. V programu z reportažami, razen glavnih treh studiev, sodelujejo dopisniki iz Nove Gorice, Slovenj Gradca in Murske Sobote. Oddaja je dolga 120 minut.

Opisane oddaje so umeščene na sporedih od ponedeljka do petka ob enakem terminu in imajo nalogo, da ustvarijo zvestobo gledanja televizijskega programa.

Jutranja programska ponudba je namenjena otrokom, mladini, starejšem občinstvu, pa tudi srednje staremu občinstvu (informativne in zabavne oddaje gledajo različne ciljne skupine). Lahko rečemo, da se program začne z vsebino za starejše in srednje staro občinstvo in traja približno do devete ure, in sicer do Poročil. Po Poročilih program prehaja v vsebine za otroke, ki se prelivajo v vsebine za mladino nekje približno do enajste ure, ko se znova začnejo vsebine za odrasle, ki jih bom obravnavala v naslednjem dnevnem pasu.

3.4.2 Dopoldanski program (daytime programme), od 10.–11. do 16. ure

Ponedeljek, 22. 9. 2008

10:30 ČARODEJEV VAJENEC, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 6/10, PONOVIČEV

11:05 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGLEŠKA ZNANSTVENA SERIJA, 4/6, PONOVIČEV

12:00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV KOPER – CAPODISTRIA, PONOVIČEV

13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME

13:25 KONCERT VLADA KRESLINA Z GOSTI, POSNETEK IZ CANKARJEVEGA DOMA, DECEMBER 2007, 1. DEL
15:00 POROČILA
15:10 DOBER DAN, KOROŠKA

Torek, 23. 9. 2008

11:05 OSUPLJIVI PLANET, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL, PONOVI
12:00 INTERVJU: TONE PAVČEK, PONOVI
13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME
13:30 KRKA IN LJUDJE, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVI
14:20 OBZORJA DUHA, PONOVI
15:00 POROČILA
15:10 MOSTOVI – HIDAK: KANAPE – KANAPE

Sreda, 24. 9. 2008

10:45 KNJIGA MENE BRIGA – GEORGES LEFEBVRE: FRANCOSKA REVOLUCIJA, PONOVI
11:05 Z GLAVO NA ZABAVO, 7. ODDAJA, PONOVI
11:30 PO TRAVNIKI ... S STANETOM SUŠNIKOM, DOKUMENTARNA SERIJA, PONOVI
12:00 CLAUDE DEBUSSY: MORJE, SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, PONOVI
12:30 SAMOSPEVI ALOJZA SREBOTNJAKA, TENORIST JURIJ REJA, PONOVI
13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME
13:15 ARS 360, PONOVI
13:35 UMETNOST IGRE, PONOVI
14:00 MEDNARODNA OBZORJA: JUŽNA KOREJA – MALI VELIKI MOŽ AZIJE, PONOVI
15:00 POROČILA
15:10 MOSTOVI – HIDAK

Četrtek, 25. 9. 2008

10:45 TURBULENCA: NAČRTOVANJE KARIERE, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, PONOVI
11:40 OMIZJE, PONOVI
13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME
13:20 MEHIKA - OD OLMEKOV DO AZTEKOV, DOKUMENTARNA ODDAJA TV MARIBOR
13:50 PIRAMIDA, PONOVI
15:00 POROČILA
15:10 MOSTOVI - HIDAK: TEŽIŠČE - SÚLYPONT

Petek, 26. 9. 2008

11:25 OSMI DAN, PONOVI
11:55 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: PORTUGALSKA
12:25 SLOVENSKI MAGAZIN, PONOVI
13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME
13:15 DUHOVNI UTRIP, PONOVI
13:35 SUŠNO OBMOČJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 4/6, PONOVI
14:25 SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV
15:00 POROČILA
15:10 MOSTOVI – HIDAK

V tem dnevnem pasu se prepletajo predvsem dokumentarne oddaje (MEHIKA – OD OLMEKOV DO AZTEKOV, KRKA IN LJUDJE ...), glasbene in kulturno-umetniške oddaje (CLAUDE DEBUSSY: MORJE, SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, ARS 360, OSMI DAN ...), studijske pogovorne oddaje (OMIZJE, INTERVJU: TONE PAVČEK), oddaje za manjšine (MOSTOVI – HIDAK, SLOVENSKI UTRINKI, DOBER DAN, KOROŠKA), oddaje za kmetijce (LJUDJE IN ZEMLJA), verske oddaje (DUHOVNI UTRIP, OBZORJA DUHA), informativni magazini (SLOVENSKI MAGAZIN) in seveda kratka poročila.

Programska vsebina je v tem dnevnem pasu raznolika, saj se prepletajo različne teme: zgodovinske, kulturno-umetniške, kmetijske, politične, verske itd. Lahko bi rekli, da so vsebine namenjene ciljni skupini nad 40. letom starosti in različnim okusom.

Ta dnevni pas se nekako zaključi z oddajo MOSTOVI – HIDAK, ki je informativna regionalna oddaja in obravnava aktualne dogodke predvsem z dvojezičnega območja Prekmurja – s posebnim poudarkom na narodnostni tematiki. V oddajah so najbolj zastopana področja narodnostne kulture, izobraževanja, ohranjanja izročila in narodnostne politika. Ne zanemarijajo niti drugih področij, kot so gospodarstvo, kmetijstvo, varovanje okolja. (http://www.rtvsl.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=24590, z dne 20.11.2008)

3.4.3 Popoldanski program (late daytime programme), od 16. do 19. ure

Ponedeljek, 22. 9. 2008

15:45 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RISANA NANIZANKA, 12/26
16:05 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: KINO
16:15 BISERGORA: LEPO VEDENJE, LUTKOVNA NANIZANKA, 9/15
16:30 PODSTREŠJE: KAKO NASTAJA PODSTREŠJE, IGRANA NANIZANKA, 10., ZADNJA EPIZODA
17:00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20 TV POGLED
17:30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, PONOVIČEV
18:25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6
18:40 PIKIJEVE GLASBENE DOGODIVŠČINE, RISANKA
18:45 DRAGI DOMEK, RISANKA
18:55 VREME

Torek, 23. 9. 2008

15:45 TROJČICE: RUDNIKI KRALJA SALOMONA, RISANA NANIZANKA
16:10 IZGUBLJENI ZAKLAD FIDŽIJA, AVSTRALSKA NANIZANKA, 12/13, PONOVIČEV
16:30 KNJIGA MENE BRIGA - GEORGES LEFEBVRE: FRANCOSKA REVOLUCIJA, PONOVIČEV
17:00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20 TV POGLED
17:40 PO TRAVNIKI ... S STANETOM SUŠNIKOM: MITJA, DOKUMENTARNA SERIJA
18:05 Z GLAVO NA ZABAVO, 7. ODDAJA, PONOVIČEV
18:30 ŽREBANJE ASTRA
18:40 KRTEK, RISANKA
18:45 BINKO, RISANKA
18:55 VREME

Sreda, 24. 9. 2008

15:45 NILS HOLGERSON: NOČ NA REKI RONNEBY, RISANA NANIZANKA, 11/26
16:10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, PONOVIČEV
17:00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20 TV POGLED
17:30 TURBULENCA: NAČRTOVANJE KARIERE, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA
18:25 ŽREBANJE LOTA
18:40 BACEK JON, RISANKA
18:55 VREME

Četrtek, 25. 9. 2008

15:45 GUMBEK IN RJAVČEK, RISANA NANIZANKA, 2/26
16:05 POROKA MOJIH STARŠEV, KRATKI IGRANI FILM EBU IZ IRSKE
16:20 ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE
17:00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20 TV POGLED

17:30 JASNO IN GLASNO: KO NARAVA POKAŽE ZOBE, KONTAKTNA ODDAJA ZA MLADE
18:15 DUHOVNI UTRIP
18:30 ŽREBANJE DETELJICE
18:40 MILAN, RISANKA
18:45 PUJSA PEPA, RISANKA
18:55 VREME

Petek, 26. 9. 2008

15:40 KAJ GOVORIŠ? = SOVAKERES?
16:00 IZ POPOTNE TORBE: ŽIRAFI
16:15 ČARODEJEV VAJENEC, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 7/10
16:45 SLIKE IZ SEČUANA: ŽETEV
17:00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20 POSEBNA PONUDBA, POTROŠNIŠKA ODDAJA
17:35 TV POGLED
17:45 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGLEŠKA ZNANSTVENA SERIJA, 5/6
18:40 BRENČ IN CVETKA, RISANKA
18:45 TINČEK, RISANKA
18:55 VREME

V tem dnevnem pasu so načrtovane oddaje večinoma za otroke in mladino, torej različne risanke in izobraževalne, tekmovalne in svetovalne oddaje za mladino.

Oddaja KNJIGA MENE BRIGA je dinamična 20-minutna oddaja, ki služi animaciji srednješolcev k branju, knjige so le povod za obravnavanje zanimivih tem in izmenjavo mnenj. (http://www.rtvsl.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=22060, z dne 20.11.2008)

Oddaja JASNO IN GLASNO: KO NARAVA POKAŽE ZOBE je kontaktna oddaja, namenjena mladostnikom in njihovim težavam. V studiu v pogovoru sodelujejo srednješolci, ki prihajajo iz različnih koncev Slovenije. Telefonski klici in elektronska pošta dodatno poživljajo oddajo, gosti in strokovnjaki s posameznih področij pa dodajo strokovna pojasnila.

MALE SIVE CELICE je kviz za mlajše, v katerem nastopajo učenci osnovnih šol, in sicer iz vseh regij Slovenije. Oddaja je dolga 45 minut. IZ POPOTNE TORBE: ŽIRAFI pa je izobraževalna oddaja za otroke, ki s svojo vsebino otroku približa daljne dežele in odgovarja na najrazličnejša otroška vprašanja.

3.4.4 Večerni – najbolj gledani program (prime time programme), od 19. do 23. ure

Ponedeljek, 22. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:35 VREME
19:40 ŠPORT
19:50 TV POGLED
19:55 VOLITVE 2008: ANALIZA VOLITEV
21:00 SUŠNO OBMOČJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 4/6
22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
23:00 UMETNOST IGRE

Torek, 23. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:35 VREME
19:40 ŠPORT

19:50 TV POGLED
19:55 PIRAMIDA
21:00 MEDNARODNA OBZORJA: JUŽNA KOREJA - MALI VELIKI MOŽ AZIJE
22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
23:00 EVROPA IN ČERNOBIL, FRANCOSKA DOKUMENTARNA ODDAJA

Sreda, 24. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:35 VREME
19:40 ŠPORT
19:50 TV POGLED
19:55 SREDINA FILMSKA USPEŠNICA: LEGENDA O BOKSARJU, AMERIŠKI FILM
22:10 PRVI IN DRUGI
22:30 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
23:40 OMIZJE

Četrtek, 25. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:35 VREME
19:40 ŠPORT
19:50 TV POGLED
19:55 DOKUMENTARNA ODDAJA
20:55 TEDNIK
22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
23:00 OSMI DAN

Petek, 26. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:30 VREME
19:35 ŠPORT
19:40 EUTRINKI
19:50 TV POGLED
19:55 VEDRANA GRISOGONO NEMEŠ: BLISK, TV NADALJEVANKA - 13. DEL: KONTROLA KAKOVOSTI
20:25 NEKOČ STA ŽIVELA GODEC IN PLESALKA, POSNETEK KONCERTA ROMSKE GLASBE V LENDAVI
22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
22:55 POLNOČNI KLUB: NAPAKE PRI ZDRAVLJENJU

Čas, ko je pred malimi zasloni največ gledalcev, t. i. »prime time«, se na TV SLO 1 začne z dnevnoinformativno oddajo **Dnevnik**. V tem času so na sporedih večinoma informativne oddaje. Vsak dan (od ponedeljka do petka) je načrtovana oddaja **Odmevi**, ki je dnevnoinformativna oddaja, leta 2007 je imela povprečno gledanost 8,7 odstotka oziroma 30-odstotni delež vseh gledalcev televizije (Letno poročilo RTV Slovenija 2007).

Oddaja **Piramida** je razvedrilno-informativna oddaja, ki gosti tri znane osebnosti, ki se razlikujejo po starosti, delu ali svetovnonazorskem prepričanju (npr. politik, znan podjetnik, znan estradnik) in komentirajo štiri aktualne dogodke preteklega tedna. Pri vsaki temi je eden od gostov uvodničar, vsak ima v posameznem krogu pravico do replike, sicer pa se za besedo javijo. Voditelj jih pri tem spodbuja, izprašuje, izziva, gledalci pa z neomejenim telefonskim glasovanjem odločajo, kateri od gostov je bil najprepričljivejši. Ta se kot zmagovalec uvrsti v naslednji krog tekmovanja. Z glasovanjem – poleg tega, da odločajo o zmagovalcu – gledalci sodelujejo tudi v nagradi igri. (Gledanost prve finalne oddaje, ki je bila predvajana 4. 9. 2007, je bila po podatkih AGB Nielsen 11,8 odstotka oziroma 32-odstotni delež vseh gledalcev televizije.

(http://www.rtv slo.si/zabava/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=8&c_id=28034, z dne 20.11.2008)

Mednarodna obzorja je informativna oddaja, ki analizira dogodke v neki državi, na nekem območju ali analizira neke procese in pojave po svetu. Oddaja je dolga 50 minut.

Omizje je informativna studijska oddaja (pogovori, debate, okrogle mize). Voditelj izbranim gostom zastavlja vprašanja, tematiko posamezne oddaje pa ne samo odpira, ampak jo tudi ovrednoti, razčleni in analizira. **Omizje** v sedemdesetih minutah ponudi podrobnejšo vsebinsko analizo izbranega problema. Oddaja ne želi dati prostora zgolj izražanju političnih mnenj in nesoglasij, ampak skuša celovito odgovoriti na zastavljene dileme.

(http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=17585, z dne 20.11.2008)

Tednik je informativni magazin, ki prikazuje zgodbe iz našega vsakdana, gledanost oddaje v letu 2007 je bila 9,4 odstotka oziroma 26-odstotni delež (Letno poročilo RTV Slovenija 2007).

Polnočni klub je informativna oddaja, v kateri se bolj ali manj znani Slovenci pogovarjajo o temah intimnega značaja. Oddaja je dolga 70 minut.

Poleg informativnih oddaj so načrtovane dokumentarne oddaje, nadaljevanke, filmi, koncerti, kulturno-umetniške oddaje, odvisno od dneva.

V »prime time« (pa tudi prej ne) v analiziranem tednu na sporedih nacionalne televizije ni popularnih televizijskih oddaj, kot so situacijske komedije ali soap opere.⁷ Tukaj ustvarjalci programa skušajo pritegniti širše občinstvo z informativnimi oddajami (zanje je značilno, da pritegnejo širše občinstvo), manj pa z zabavnim programom, ki ga ponujajo različnim ciljnim skupinam, kot so družine, upokojenci, študenti ... Na sporedih ni humorističnih oddaj, komedij, slovenskih nadaljevanek ...

3.4.5 Poznovečerni – nočni program (late night programme), po 23. uri

Ponedeljek, 22. 9. 2008

23:25 GLASBENI VEČER

23:25 SAMOSPEVI ALOJZA SREBOTNJAKA, TENORIST JURIJ REJA

23:45 MOZARTINA SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA: G.F. HÄNDEL, PRIR. W. A. MOZART: MESIJA, ORATORIJ, 2/2

00:35 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 22. 9. 1990, PONOVI TEV

⁷ Situacijsko komedijo Brat bratu so začeli predvajati 29. septembra 2008.

00:55 OSUPLJIVI PLANET, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL, PONOVI
01:45 DNEVNIK, PONOVI
02:20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
02:50 INFOKANAL

Torek, 23. 9. 2008

00:05 PRAVA IDEJA!, POSLOVNA ODDAJA, PONOVI
00:30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 23. 9. 1990, PONOVI
00:50 PO TRAVNIKI ... S STANETOM SUŠNIKOM, DOKUMENTARNA SERIJA, PONOVI
01:15 DNEVNIK, PONOVI
01:50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
02:15 INFOKANAL

Sreda, 24. 9. 2008

00:55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 24. 9. 1990, PONOVI
01:20 TURBULENCA: NAČRTOVANJE KARIERE, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, PONOVI
02:15 DNEVNIK, PONOVI
02:50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
03:15 INFOKANAL

Četrtek, 25. 9. 2008

23:35 ZADNJI DNEVI SWISSAIRA, ŠVICARSKI TV FILM
01:30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 25. 9. 1990, PONOVI
02:00 DUHOVNI UTRIP, PONOVI
02:15 DNEVNIK, PONOVI
02:50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
03:15 INFOKANAL

Petek, 26. 9. 2008

00:10 PLATFORMA, PONOVI
00:40 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 26. 9. 1990, PONOVI
01:05 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGLEŠKA ZNANSTVENA SERIJA, 5/6, PONOVI
01:55 DNEVNIK, PONOVI
02:25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
02:50 INFOKANAL

Programska ponudba v tem dnevnem pasu je namenjena ožjemu krogu občinstva, in sicer je na sporedih nacionalne televizije vsak dan od ponedeljka do petka načrtovana oddaja 50 LET TELEVIZIJE, ki prikazuje Dnevnik iz leta 1990. V ponedeljkovem sporedu so načrtovane kulturno-umetniške vsebine in tukaj gre za metodo Predvajanje tematskih sklopov (Theming), kar v tem primeru pomeni, da je večer namenjen glasbi.

Tukaj so še oddaja za poslovneže, ki je tudi namenjena ožjemu občinstvu, znanstvena serija, verska oddaja (DUHOVNI UTRIP), dokumentarne serije in ponovitev Dnevnika. Program se konča s ponovitvijo Dnevnika, nato se vklopi INFOKANAL oziroma videostrani, ki so sestavljene iz besedila, novic (domačih, tujih, športnih, kulturnih, gospodarskih) in panoramskih posnetkov.

3.4.6 Program ob koncu delovnega tedna

Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30)

Sobota, 27. 9. 2008

06:15 KULTURA

06:20 ODMEVI

07:00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, PONOVI TEV

07:40 IZ POPOTNE TORBE: ŽIRAF A, PONOVI TEV

07:55 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: KINO

08:05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, PONOVI TEV

08:45 SMRKCI, RISANA NANIZANKA, 16/23

09:10 SLIKE IZ SEČUANA: ŽETEV, PONOVI TEV

09:25 KINO KEKEC: PRIJATELJI IN ŠTIRI TAČKE, NEMŠKI FILM

Nedelja, 28. 9. 2008

07:00 ŽIV ŽAV: SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RISANA NANIZANKA, 5/8; GRIMMOVE PRAVLJICE

09:50 ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU, 2. DEL

10:20 KLJUČ DO SVETLOBE, DANSKA NADALJEVANKA, 2/3

10:50 PRISLUH NIMO TIŠINI

Program se ob vikendih začne ob približno enaki uri kot ob delovnih dneh, oziroma v nedeljo nekoliko kasneje, ob 7. uri. Sobotni program se začne s kulturno (KULTURA) in informativno vsebino (ODMEVI) tako kot druge dni, nadaljuje pa z vsebinami za otroke (ZGODBE IZ ŠKOLJKE ...) in mladino (MALE SIVE CELICE, KINO KEKEC ...). V nedeljo pa se začne z vsebino za otroke (ŽIV ŽAV) in nadaljuje z vsebinami za mladino (ŠPORT ŠPAS). Opazimo, da je jutranja programska ponudba ob vikendih namenjena predvsem otrokom in mladini, saj na sporedih ni jutranjih kratkih Poročil in tudi ne oddaje Dobro jutro, ki je sicer namenjena starejšim ciljnim skupinam.

Nedeljsko oddajo PRISLUH NIMO TIŠINI pripravljajo za gluhe in naglušne gledalce, zato je tudi opremljena s tolmačem in podnapisi. Oddaja prikazuje prispevke o življenju in delu gluhih in naglušnih – njihove dosežke, težave in probleme, ki jim onemogočajo enakovredno vključevanje v družbo. Oddaja je namenjena tudi širši javnosti, ker informira in osvešča o problematiki, življenju in delu gluhih in naglušnih.

Oddaja ZGODBE IZ ŠKOLJKE je namenjena otrokom, ki imajo težave s sluhom in z govorom in je prevedena v znakovni jezik.

Dopoldanski program (daytime programme), od 10.–11. do 16. ure

Sobota, 27. 9. 2008

10:45 POLNOČNI KLUB: NAPAKE PRI ZDRAVLJENJU, PONOVI TEV

12:00 TEDNIK, PONOVI TEV

13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME

13:15 BERLIN, BERLIN, NEMŠKA NANIZANKA, 27., ZADNJA EPIZODA

13:40 TAM GORI NA GORI, SLOVENSKE LJUDSKE PESMI, PONOVI TEV

14:20 OČETOVO SRCE, NEMŠKI FILM

15:55 SOBOTNO POPOLDNE

15:55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR

16:10 LABIRINT

Nedelja, 28. 9. 2008

11:20 OZARE, PONOVI TEV

11:25 OBZORJA DUHA

12:00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR

13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME

13:10 NEKOČ STA ŽIVELA GODEC IN PLESALKA, POSNETEK KONCERTA ROMSKE GLASBE V LENDAVI, PONOVI TEV

14:25 FINA GOSPA, ANGLEŠKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 21/40

15:00 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA

15:00 5 MINUT SLAVE

15:05 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM

15:15 GLASBENI DVOBOJ

15:40 ČLOVEŠKI FAKTOR

Nedeljski spored iz vsebin za otroke in mladino prehaja v verske vsebine (OZARE, OBZORJA DUHA), kar pomeni za ožji krog občinstva, na te se navezuje oddaja s kmetijsko temo (LJUDJE IN ZEMLJA), potem so POROČILA, s katerimi se zaključijo resne teme, in program prehaja v razvedrilne oddaje (FINA GOSPA, NLP...) in glasbo (NEKOČ STA ŽIVELA GODEC IN PLESALKA, GLASBENI DVOBOJ), ki so namenjene širšemu krogu občinstva.

Oddaja OZARE je petminutni duhovni nagovor. Značilnosti nagovora so intimni duhovni pogled in vrednotenje aktualnih dogodkov z religioznega stališča ter humanistična širina.

Popoldanski program (late daytime programme), od 16. do 19. ure

Sobota, 27. 9. 2008

17:00 POROČILA, ŠPORT, VREME

17:15 OZARE

17:20 SOBOTNO POPOLDNE

17:20 ZAKAJ PA NE

17:35 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR

18:00 POPOLNA DRUŽINA

18:10 Z DAMIJANOM

18:40 DINKO POD KRINKO, RISANKA

18:45 RJAVI MEDVEDEK, RISANKA

Nedelja, 28. 9. 2008

15:45 ŠPORT

16:00 DRUŽABNA

16:30 HUMORISTIČNO-DOKUMENTARNA ODDAJA

17:00 POROČILA, ŠPORT, VREME

17:15 NAGLAS!

17:15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA

17:20 FOKUS

18:25 ŽREBANJE LOTA

18:40 POKEC, RISANKA

18:45 RECI NE!, RISANKA

18:55 VREME

Sobotno popoldne je izpolnjeno z različnimi razvedrilnimi in svetovalnimi vsebinami, kot so oddaja O ŽIVALIH IN LJUDEH, oddaja LABIRINT, ki ponuja odgovore na različna življenjska vprašanja, NA VRTU, oddaja, ki posreduje različne uporabne nasvete pri vrtnarjenju, oddaja POPOLNA DRUŽINA in Z DAMIJANOM, kuharska oddaja, kjer so predstavljeni različni kuharski

recepti. Ta dnevni pas je napolnjen z razvedrilnimi vsebinami, ki jih lahko gledajo družine, upokojenci, zaposleni, nezaposleni, skratka širše občinstvo.

Večerni – najbolj gledani program (prime time programme), od 19. do 23. ure

Sobota, 27. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:20 UTRIP
19:35 VREME
19:40 ŠPORT
19:50 TV POGLED
19:55 FILMSKI SPODRSLJAJI
20:05 FOYLOVA VOJNA: STRTE DUŠE, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 2/3
22:00 POROČILA, VREME, ŠPORT
22:30 HRI-BAR

Nedelja, 28. 9. 2008

19:00 DNEVNIK
19:20 ZRCALO TEDNA
19:35 VREME
19:40 ŠPORT
19:50 TV POGLED
19:55 LA VIE EN ROSE, MEDNARODNI VEČER ŠANSONOV 2008
21:55 PO NOČI, SVIT, DOKUMENTARNI PORTRET
22:45 ARS 360
23:05 POROČILA, VREME, ŠPORT

Tudi ob koncu delovnega tedna se »prime time« začne z dnevnoinformativno oddajo, nato sledijo zabavne oddaje, nadaljevanke, filmi, torej vsebine, ki imajo nalogo pritegniti različne ciljne skupine. V nedeljskem sporedu so načrtovane kulturno-umetniške vsebine, kar je namenjeno ožjemu krogu gledalcev.

Poznovečerni – nočni program (late night programme), po 23. uri

Sobota, 27. 9. 2008

23:35 SVITANJE, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 4/13
00:20 PRIČA ZLOČINA, NIZOZEMSKI KOPRODUKCIJSKI FILM, PONOVIČEV
01:55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 27. 9. 1990, PONOVIČEV
02:15 DNEVNIK, PONOVIČEV
02:35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
03:00 INFOKANAL

Nedelja, 28. 9. 2008

23:30 DESET BOŽJIH ZAPOVEDI: ČETRTRA, POLJSKA NADALJEVANKA, 4/10
00:30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 29. 9. 1990, PONOVIČEV
00:55 DNEVNIK, PONOVIČEV
01:15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV
01:45 INFOKANAL

V tem zadnjem dnevnem pasu so načrtovane nadaljevanke, filmi in program se konča z dnevnoinformativno oddajo **Dnevnik**.

Program ob koncu tedna je namenjen sproščanju kot tudi širšemu krogu občinstva, saj opazimo, da so na sporedu različne humoristične oddaje, različne zvrsti glasbe, razvedrilne oddaje ...

3.4.6.1 Programska shema TV SLO 1 – pregled

Struktura programske sheme na TV SLO 1 od ponedeljka do petka je oblikovana tako, da se v **jutranji programski ponudbi** nizajo informativne vsebine, informativno-razvedrilne vsebine, manjši del vsebin iz kulture ter vsebine za otroke in mladino.

V dopoldansko programsko ponudbo so umeščene izobraževalne in svetovalne vsebine (različne dokumentarne oddaje, znanstvene serije, kmetijska svetovalna oddaja ...), kulturno-umetniške vsebine (koncerti, oddaje s kulturno vsebino), verske vsebine in vsebine za narodnostne manjšine, ki živijo v Sloveniji.

Popoldanska programska ponudba je oblikovana iz vsebin za otroke in mladino, kar pomeni, da oblikovalci programa načrtujejo vsebine za otroke in mladino, ki so dopoldan doma, in popoldan za otroke, ki so dopoldan v vrtcih in šolah.

V večerni programski ponudbi se prepletajo informativne, zabavne in kulturno-umetniške vsebine.

Z nočnim programom se ponudba ponovno usmeri na ožji krog občinstva, in sicer z dokumentarnimi, kulturno-umetniškimi, izobraževalno-svetovalnimi in verskimi oddajami, odvisno od dneva. Te oddaje se ne prepletajo med sabo in niso načrtovane v enem dnevu, temveč vsak dan nekaj od tega, v kombinaciji z oddajo **50 LET TELEVIZIJE** in zadnjim **Dnevnikom**, ki sta na sporedu vsak dan v nočnih urah. Tukaj lahko rečemo, da gre za tematski večer.

Program ob koncu tedna je namenjen sproščanju kot tudi širšemu krogu občinstva, saj opazimo, da so na sporedu različne humoristične oddaje, različne zvrsti glasbe, razvedrilne oddaje ... Pri tem se posnema vedenje ljudi ob koncu tedna. Tako program v soboto z vsebinami za najširše gledalstvo traja dlje kot v nedeljo, ko se ljudje pripravljajo na začetek novega delovnega tedna.

Na sporedih TV SLO 1 je zelo malo športne vsebine oziroma je skoraj ni, zato ker jo nacionalna televizija Slovenije prikazuje na drugem programu – TV SLO 2.

To je vzorec strukture programske sheme, ki jo oblikovalci programa uporabljajo pri oblikovanju dnevnih televizijskih sporedov na TV SLO 1.

4 PROGRAMSKA SHEMA TV MARIBOR

4.1 *Razvoj regionalne TV Maribor*

Televizija Maribor je bila ustanovljena 1. oktobra **1968** s sedežem v prostorih takratnega Radia Maribor na Koroški cesti 19 v Mariboru, in sicer kot dopisništvo RTV Slovenija.

Na začetku delovanja dopisništva so imeli skromne pogoje za delo. Velik napredek je bil, ko so iz Ljubljane prejeli stari reportažni avto (črno-bela tehnika), ki je omogočal javljanje po linkovski zvezi za program Televizije Ljubljana z aktualnimi novicami. Zveza med Mariborom in Ljubljano ni bila stalna, tudi živa javljanja še niso bila mogoča. Televizijsko dopisništvo v Mariboru je nujno potrebovalo nove tehnične zmogljivosti, saj so v letu **1979** pripravili več kot tisoč prispevkov za dnevnoinformativne oddaje Televizije Ljubljana.

Nakup nove opreme je kasneje omogočil pripravo regijskega **Obzornika**, oddaje, ki so jo pripravljali za TV Ljubljana in je potekala neposredno iz mariborskega studia. Trajala je 15 minut in ponujala široko paleto gospodarskih, družbenopolitičnih, kulturnih in športnih tem. Leta 1983 so na Vojašniškem trgu v Mariboru odprli nov televizijski studio dopisništva Maribor. Poleg tehnične opreme je bil studio opremljen z nepogrešljivim učinkom »chroma key«, z merilnimi in s kontrolnimi instrumenti ter z monitorji za nadzor kakovosti slike. Prvi vklop v osrednjo dnevnoinformativno oddajo TV Ljubljana je bil na dan odprtja studia. Zaposleni v televizijskem dopisništvu v Mariboru so uspešno predstavljali problematiko v severovzhodni Sloveniji.

Leta **1985** se je dopisništvo Televizije Maribor preselilo na novo lokacijo v RTV dom v Ilichovi ulici 33 v Mariboru, s čimer so pridobili sto kvadratnih metrov studia in prostore v dveh nadstropjih. Posodobitev studia in nakup potrebne tehnične opreme sta omogočala večje vključevanje v osrednje slovenske televizijske programe.

Leto **1986** je predstavljalo prelomnico za delovanje Televizije Maribor, in sicer je ta iz televizijskega dopisništva prerasla v Televizijski studio Maribor. Preobrazba je prinesla nekaj več programske samostojnosti.

TV studio Maribor je s svojo programsko ponudbo, ki so jo posredovali po prvem nacionalnem programu, skušal slediti zahtevam gledalcev in je veliko pozornosti posvečal pripravi regionalnega programa, razvedrilnih oddaj in poslovnih informacij. Od ustanovitve televizije v Mariboru do začetka prvih regionalnih programov iz TV studia Maribor so posredovali več kot 3000 ur programa (od politike, športa do kulture ...).

Leto **1996** je za TV studio Maribor izredno pomembno, saj so usposobili reportažni avto, ki je omogočal samostojno produkcijo številnih večjih projektov. Pripravljali so neposredne prenose (šport, prireditve) za nacionalno televizijo.

Oddaja **Ljudje in zemlja**, ki je na sporedu prvega programa Televizije Slovenija v nedeljo ob 12. uri, je potekala izmenjaje s studioma v Ljubljani in Kopru in je bila dolga 30 minut. Leta **1998** so jo prenehali sooblikovati v Ljubljani in mariborski studio je prevzel kar tri oddaje mesečno, ki so bile daljše za 20 minut. Oddajo **Na vrtu**, ki so jo pripravljali in jo še danes pripravljajo na mariborski televiziji, so začeli predvajati leta **1996** na nacionalni televiziji. (Tomažič, 2000, 101–109)

Danes na Televiziji Maribor še vedno ustvarjajo program za nacionalno Televizijo Slovenija in program za TV Maribor, ki ima lastno frekvenco, kanal 22, prek oddajnika z Boča, vključena je tudi v digitalne pakete T2, Siol, Amis in sistem DVB-T.

Prva regionalna osrednja dnevnoinformativna oddaja, Dnevnik TV Maribor, je bila predvajana 23. septembra 2002, na dan, ko je začela oddajati svoj lastni program Televizija Maribor.

(http://www.rtv slo.si/rtvmb/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=3&c_id=9, z dne 20.11.2008)

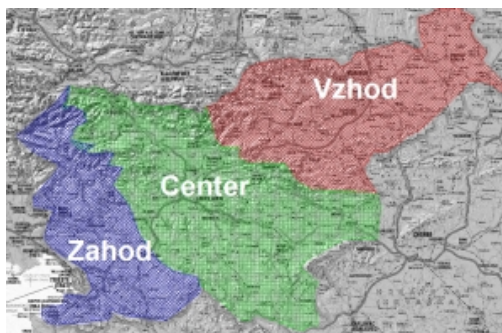
Slika 3: Režija TV Maribor;

Logotip TV Maribor (vir: TV studio MB)

Oddaje, ki nastajajo v produkciji TV Maribor in so predvajane na nacionalnem programu TV SLO 1, so dobro sprejete, kar kažejo tudi podatki o njihovi gledanosti. Priljubljene oddaje so **Na vrtu, Ljudje in Zemlja, O živalih in ljudeh**, ki se premierno predvajajo na Televiziji Slovenija, oddaja **Dobro jutro**, ki poteka iz ljubljanskega, mariborskega in koprškega studia, ter oddaja **Skozi čas**.

Pripravljajo tudi posamezne projekte, kot so **Narečna popevka, Modrijani, Novoletni program, Ciciban poje in pleše**. Imajo nalogo, da pripravijo program, ki bi zadovoljil širši krog občinstva. (http://www.rtv slo.si/files/letno_porocilo/rtvslo_lp_07_si_web.pdf, z dne 20.11.2008)

Slika 4: Pokritost s signalom TV Maribor (vzhod), (vir: TV studio MB)

TV Maribor je v letu 2007 po lastni frekvenci gledalcem posredovala skupno 6957 ur programa, od tega 3979 videostrani ter 2978 ur lastne in tuje proizvodnje (VTV, TV Celje, KTV Ormož). Del programa prevzema iz nacionalnih programov, manjši del pa iz Kopra. Razmerje med premierno predvajano lastno in tujo proizvodnjo je 69,2 proti 30,8. Lastne oddaje ponavljajo največ dvakrat.

Televizijo Maribor lahko gledajo gledalci severovzhodne Slovenije, njen signal pokriva Pomurje, Štajersko in Savinjsko regijo in jo lahko gleda 730.400 ljudi. (Programski kontroling RTV SLO.)

4.2 Analiza tedenskega sporeda TV Maribor

Pri analizi sporedov TV Maribor sem vzela vzorec tedenskega sporeda v enakem obdobju kot pri prvem programu Televizije Slovenija. Tudi tukaj bom dnevni spored skušala razdeliti na dnevne pasove in raziskati, katere programske vsebine so načrtovane v teh pasovih in komu so namenjene (katerim ciljnim skupinam).

4.2.1 Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30)

Ponedeljek, 22.09.2008 07.00 Dobro jutro 09.00 Poročila TVS 09.05 Videostrani 10.00 Preglednik TV Maribor 10.10 Video strani	Torek, 23.09.2008 07.00 Dobro jutro 09.00 Poročila TVS 09.05 Videostrani 10.00 Novice TV Maribor 10.10 Video strani
Sreda, 24.09.2008 07.00 Dobro jutro 09.00 Poročila TVS 09.05 Videostrani 10.00 Novice TV Maribor 10.10 Video strani	Četrtek, 25.09.2008 07.00 Dobro jutro 09.00 Poročila TVS 09.05 Videostrani 10.00 Novice TV Maribor 10.10 Video strani
Petek, 26.09.2008 07.00 Dobro jutro 09.00 Poročila TVS 09.05 Videostrani 10.00 Novice TV Maribor 10.10 Video strani	

Program na Televiziji Maribor se začne zjutraj ob 7. uri, in sicer z oddajo DOBRO JUTRO, ki je opisana v prejšnjem poglavju. Nato sledijo POROČILA, ki gledalcu posredujejo kratke novice iz države, sveta in športa ter vremensko napoved. Ti dve oddaji sta namenjeni upokojencem, gospodinjam, nezaposlenim, skratka odraslim, ki so v tem času na razpolago in gledajo televizijo. Pretok programskih vsebin prekinejo videostrani, ki so na sporedu do NOVIC TV MARIBOR in tudi pozneje. Jutranja programska ponudba TV Maribor je vse dni v tednu načrtovana enako razen v ponedeljek, ko je na sporedu namesto NOVIC TV MARIBOR načrtovan PREGLEDNIK TV MARIBOR, informativna oddaja, ki prikazuje pregled pomembnih dogodkov tedna.

4.2.2 Dopoldanski program (daytime programme), od 10.–11. do 16. ure

Ponedeljek, 22.09.2008 11.00 Preglednik TV Maribor 11.10 Video strani 12.00 Preglednik TV Maribor 12.10 Videostrani 13.00 Poročila TVS 13.20 Slovenski utrinki 13.50 Skozi čas 14.00 Glasba za vas 15.00 Dober dan, Koroška	Torek, 23.09.2008 11.00 Novice TV Maribor 11.10 Video strani 12.00 Novice TV Maribor 12.10 Videostrani 13.00 Poročila TVS 13.20 Pomagajmo si, ponovitev 13.50 Skozi čas 14.00 Glasba za vas 15.00 Mostovi
Sreda, 24.09.2008 11.00 Novice TV Maribor 11.10 Video strani 12.00 Novice TV Maribor 12.10 Videostrani 13.00 Poročila TVS 13.20 Glasba za vas 14.00 Skozi čas 14.10 Labirint 15.00 Mostovi	Četrtek, 25.09.2008 11.00 Novice TV Maribor 11.10 Video strani 12.00 Novice TV Maribor 12.10 Video strani 13.00 Poročila TVS 13.20 Glasba za vas 14.15 Skozi čas 14.25 Glasbena oddaja TV KP 15.00 Mostovi
Petek, 26.09.2008 11.00 Novice TV Maribor 11.10 Video strani 12.00 Novice TV Maribor 12.10 Videostrani 13.00 Poročila TVS 13.20 Videostrani 13.50 Skozi čas 14.00 Glasba za vas 15.00 Mostovi	

V dopoldanskem času se po POROČILIH, ki jih TV Maribor prevzema od TV SLO 1, začnejo nizati oddaje, kot so SLOVENSKI UTRINKI, POMAGAJMO SI, SKOZI ČAS, LABIRINT in DOBER DAN, KOROŠKA. Vsak dan je načrtovana približno ena ura glasbe, in sicer se v tem terminu predvajajo različni slovenski in tuji glasbeni spoti. Ta dnevni pas se zaključi enako kot pri sporedu TV SLO 1, z oddajo MOSTOVI.

Oddaja SLOVENSKI UTRINKI je informativna oddaja, ki jo pripravljajo za madžarske manjšine. POMAGAJMO SI, oddaja TV Koper, je dnevnoinformativna oddaja, ki prikazuje zgodbe ljudi, ki so se znašli v krizi in sami ne najdejo izhoda. Tako pozivajo gledalce, da pomagajo po svojih močeh.

10-minutna dokumentarna oddaja SKOZI ČAS predstavlja pomembne dogodke in osebe iz preteklosti. Za vsak dan v letu je pripravljena oddaja, ki prikazuje, kaj se je pomembnega zgodilo na ta dan. Oddaja je nastala v produkciji TV Maribor.

DOBER DAN, KOROŠKA je informativna oddaja, ki obravnava aktualne dogodke in je namenjena manjšinam v Sloveniji.

Glede na vsebine, ki so načrtovane v tem dnevnem pasu, lahko rečemo, da je ta namenjen občinstvu, staremu 30 let ali več, in manjšinam, ki živijo v Sloveniji.

4.2.3 Popoldanski program (late daytime programme), od 16. do 19. ure

Ponedeljek, 22.09.2008 15.30 Koktajl, ponovitev 16.55 Davi 18.00 Dnevnik TV Maribor 18.25 Športni kompas 18.50 Skozi čas	Torek, 23.09.2008 15.30 V dobri družbi, ponovitev 16.55 Davi 18.00 Dnevnik TV Maribor 18.25 Digitron, ponovitev 18.50 Skozi čas
Sreda, 24.09.2008 15.30 V težišču, ponovitev 16.15 Na obisku 16.55 Davi 18.00 Dnevnik TV Maribor 18.20 Glasnik, ponovitev 18.50 Skozi čas	Četrtek, 25.09.2008 15.30 V žarišču, ponovitev 16.15 Evropski magazin, ponovitev 16.55 Davi 18.00 Dnevnik TV Maribor 18.25 Svetovni gospodarski izzivi 18.50 Skozi čas
	Petek, 26.09.2008 15.30 V dobri družbi, ponovitev 16.55 Davi 18.00 Dnevnik TV Maribor 18.25 Na vrtu 18.50 Skozi čas

Popoldanski program se začne s ponovitvijo t. i. »prime time« oddaj, ki so narejene v lastni produkciji, in sicer KOKTAJL, V ŽARIŠČU, V DOBRI DRUŽBI, V TEŽIŠČU, ki bodo opisane v nadaljevanju. Oddaja DAVI je pravzaprav skrajšana oblika jutranje oddaje DOBRO JUTRO, kar pomeni, da gre za ponovitev jutranje vsebine, vendar ne v celoti, ampak v prirejeni obliki, ki je dolga 60 minut. Tukaj so še ponovitve poznovečernih in nedeljskih oddaj lastne produkcije. Torej je ta dnevni pas namenjen občinstvu, ki ne utegne gledati ne jutranjega in ne poznovečernega programa in si lahko te predvajane vsebine ogleda popoldan, pri čemer gre predvsem za oddaje lastne produkcije.

V ta pas sem umestila tudi DNEVNIK TV MARIBOR, ki zagotovo sodi v »prime time« program, zato ker občinstvo gleda regionalni program predvsem zaradi lokalnih novic, saj je tudi funkcija regionalnih in lokalnih televizij zagotavljanje lokalnih informacij in vsebin. Ta oddaja je najpomembnejša za regionalno televizijo in naj bi pritegnila velik del občinstva. Dobro bi bilo, da bi Dnevniku TV Maribor sledile oddaje, ki bi bile namenjene širšem krogu občinstva (npr. družinam, upokojencem, mladostnikom ...). Tako bi namreč obdržali gledalce na frekvenci vse do prevzemanja osrednje nacionalne informativne oddaje (Dnevnik), ki bi ji sledile »prime time« oddaje, kot so **V dobri družbi, Žarišče, Koktajl**. Tako pa so za regionalnim dnevnikom umeščene oddaje, ki jih spremlja ožji krog gledalcev (in ponovitve nekaterih oddaj, ki so premierno predvajane na nacionalnem programu). Posledično gledalec takrat zamenja program.

Slika 5: Dnevnik TV Maribor (vir: TV studio MB)

4.2.4 Večerni – najbolj gledani program (prime time programme), od 19. do 23. ure

Ponedeljek, 22.09.2008 19.00 Informativni program TVS 20.00 Novice TV Maribor 20.05 V dobri družbi 21.30 Dnevnik TV Maribor 21.55 Digitron 22.20 Horizont 22.50 Pomagajmo si, oddaja TV KP 23.20 Dober dan, Koroška, ponovitev 23.50 Skozi čas 00.00 Video strani	Torek, 23.09.2008 19.00 Informativni program TVS 20.00 Novice TV Maribor 20.05 V težišču 20.50 Na obisku, oddaja TV KP 21.30 Dnevnik TV Maribor 21.55 Glasnik 22.20 Labirint 23.05 Mostovi, ponovitev
Sreda, 24.09.2008 19.00 Informativni program TVS 20.00 Novice TV Maribor 20.05 V žarišču 20.50 Evropski magazin 21.30 Dnevnik TV Maribor 21.55 Svetovni gospodarski izzivi 22.20 Glasbena oddaja TV KP 22.55 Mostovi, ponovitev 23.25 Skozi čas 23.35 Video strani	Četrtek, 25.09.2008 19.00 Informativni program TVS 20.00 Novice TV Maribor 20.05 V dobri družbi 21.30 Dnevnik TV Maribor 21.55 Dober večer 22.45 Mostovi, ponovitev
	Petek, 26.09.2008 19.00 Informativni program TVS 20.00 Novice TV Maribor 20.05 Koktajl 21.30 Dnevnik TV Maribor 21.55 Športni kompas 22.20 Horizont 22.50 Mostovi, ponovitev

Če opredelimo začetek tega dnevnega pasu z **Informativnim programom TV SLO 1**, ritem programa zmoti oddaja **Novice**, namesto katere bi lahko bila načrtovana »prime time« oddaja. Tukaj opazimo, da se po koncu osrednje informativne oddaje te ne zaključijo, temveč nadaljujejo.

Na TV Maribor so vsak dan od ponedeljka do petka ob enaki uri, 20.05, načrtovane »prime time« oddaje, ki jih bom predstavila v nadaljevanju.

Oddaja V DOBRI DRUŽBI je vodena studijska oddaja, ki vsak teden gosti znane in manj znane slovenske narodno-zabavne glasbene skupine in ljudi, s pomočjo katerih predstavijo tudi ljudske običaje. V domačem vzdušju, ki ga ustvariza voditelj oddaje in tovrstna glasba, se oglašajo tudi gledalci, ki sodelujejo v nagradni igri. Oddaja je dolga 75 minut in je namenjena vsem ciljnim skupinam, ki poslušajo ta žanr glasbe. Na TV-sporedih je načrtovana dvakrat na teden, in sicer v ponedeljek in četrtek. Izmenjaje jo vodita dva voditelja, in sicer v ponedeljek Smiljan Grajč in v četrtek Blaž Švab.

Slika 6: Uvodna špica oddaje V dobri družbi; Narodno-zabavni ansambel v oddaji (vir: TV studio MB)

Oddaja V ŽARIŠČU je informativna pogovorna oddaja, posneta v studiu, ki obravnava aktualne teme in s pomočjo strokovnjakov z različnih področij išče rešitev za obravnavano problematiko. Oddaja je popestrjena s prispevki, ki se povezujejo s temo pogovora in telefonskimi klici poslušalcev. Ti lahko sodelujejo v oddaji s svojimi vprašanji in komentarji. Oddajo usmerja voditelj novinar. Dolga je 45 minut.

Tudi oddaja V TEŽIŠČU je informativna studijska oddaja z gosti. Ti so predstavniki nasprotujočih si strani, ki jih voditelj sooča s skupnim ciljem razrešitve aktualnega problema. Oddaja gosti pomembne ljudi iz gospodarskega, političnega, kulturnega in družbenega življenja. V 45 minutah voditelj s pomočjo televizijskih prispevkov s terena gledalcu predstavi problem, nato nasprotujoča si mnenja gostov v studiu in na koncu nakaže rešitev problema. V oddaji lahko sodelujejo tudi gledalci s svojimi vprašanji po telefonu.

Oddaja KOKTAJL je zabavna mozaična oddaja, ki gosti župane različnih občin, znane slovenske skupine zabavne glasbe in tudi mlade glasbene talente, ki imajo priložnost, da se predstavijo občinstvu. Oddaja je posneta v studiu z voditeljskim parom in gosti. Prepletena je z glasbenimi spoti slovenskih glasbenih skupin, s prispevki in z reportažami, ki se navezujejo na dogajanje v studiu. Dolga je 75 minut in je na TV-sporedu načrtovana vsak petek. Glede na goste oddaje, teme prispevkov in žanr glasbe je namenjena najširšemu občinstvu, mlajšim, srednje starim in tudi starejšim ciljnim skupinam.

Slika 7: Uvodna špica oddaje Koktajl; Pevka slovenske zabavne glasbe (vir: TV studio MB)

V tem dnevnem pasu je načrtovana tudi oddaja DOBER VEČER, ki nastaja v lastni produkciji. Je studijska oddaja, ki gosti kakšno znano osebnost ali strokovnjaka nekega področja. V sproščenem pogovoru z voditeljem oddaje gost predstavi zanimivosti iz svoje stroke, kar tudi pomeni, da je oddaja namenjena ožjemu krogu gledalcev, tistim, ki jih zanima to področje.

ŠPORTNI KOMPAS je oddaja lastne produkcije, ki obravnava športne teme in dogodke. Namenjena je določeni ciljni skupini, tistim, ki jih zanimajo šport in aktualni športni dogodki, odmevi na svetovno dogajanje v športu in portreti znanih in manj znanih športnikov.

Tudi GLASNIK je oddaja Televizije Maribor, namenjena vsem, ki jih zanimajo kulturno-umetniške vsebine. V 25 minutah so predstavljeni kulturni dogodki v Mariboru in različne zvrsti umetnosti. Oddaja je sestavljena iz prispevkov, posnetih na terenu, ki jih povezuje voditeljica oddaje.

Ta dnevni pas se praviloma konča z zadnjo dnevnoinformativno oddajo (Dnevnik), nato sledijo vsebine za ožji krog gledalcev in v tem primeru so tudi tako načrtovane. Vendar če namerava TV Maribor obdržati gledalce na istem kanalu od 18. ure do konca Informativnega programa TV SLO 1 (Dnevnik), ki je načrtovan ob 19. uri, bi bilo na začetku tega dnevnega pasu (ki naj bi se začel z regionalnim Dnevnikom) bolje, če bi v vmesnem času načrtovali zabavne vsebine za širše ciljne skupine (npr. družine, mladostnike ...).

4.2.5 *Poznovečerni – nočni program (late night programme), po 23. uri*

Torek, 23.09.2008 23.35 Vrhunci angleške nogometne lige, posnetek 00.25 Video strani	Četrtek, 25.09.2008 23.15 Varese: svetovno prvenstvo v kolesarstvu, posnetek 00.45 Videostrani
Petek, 26.09.2008 23.20 Varese: svetovno prvenstvo v kolesarstvu, posnetek 00.20 Video strani	

Po 23. uri so načrtovane športne vsebine, in sicer različne športne tekme, posnete za TV SLO 2. Te so načrtovane za tri dni v tednu, sicer pa se program konča brez nočnega programa.

4.2.6 Program ob koncu delovnega tedna

Jutranji program (morning time programme), od 6. do 10. ure (10.30)

Sobota, 27.09.2008	Nedelja, 28.09.2008
07.00 Videostrani	07.00 Videostrani
09.00 Kronike regij VTV	09.35 Mladinska oddaja VTV
09.30 Videostrani	10.15 Miš maš, oddaja VTV
10.00 Novice TV Maribor	10.55 Digitron, ponovitev
10.10 Video strani	

Sobotni jutranji program je načrtovan po enakem vzorcu kot med tednom. Nedeljska jutranja ponudba je nekoliko drugačna. Začne se z vsebinami za otroke, pretok jutranjega programa pa ni prekinjen z videostrani, ki so prisotne v sporedu preostalih dni. Skozi celoten spored se prepletajo zabavne oddaje z informativnimi in s svetovalnimi oddajami, kar cilja na širše občinstvo.

Sobotni program se večinoma prevzema od TV SLO 1 (od 14. do 18.30). V »prime time« je navadno načrtovan film, česar druge dni ni. Tudi **Dnevnika TV Maribor** ni na sporedu, temveč je **Preglednik TV Maribor**, informativna oddaja, ki prikazuje pregled pomembnih dogodkov tedna.

Sobota, 27.09.2008	Nedelja, 28.09.2008
23.30 Liverpool: nogomet, tekma angleške lige, posnetek	22.25 Ljubljana: hokej na ledu, posnetek
01.30 Video strani	00:45 Video strani

V nočnih urah je za oba dneva načrtovana športna vsebina.

4.2.6.1 Programska shema TV Maribor – pregled

Struktura programske sheme na TV Maribor je torej oblikovana tako, da se program začne z jutranjo oddajo, ki ima informativno-zabavno vsebino, nato se v programu izmenjujejo videostrani in Novice, ki so na sporedu vsako uro. Po **Poročilih**, ki so ob 13. uri, se prepletajo svetovalne oddaje, informativne oddaje, glasba in oddaje za manjšine.

V popoldanskem dnevnem pasu se vrstijo ponovitve »prime time« oddaj, jutranjih oddaj, »poznovečernih« oddaj in regionalni Dnevnik. Ob 19. uri je **Informativni program TV SLO 1**, Novice so ob 20.05 in nato »prime time« oddaja, ki ji sledi **Dnevnik**.

Za tem so načrtovane informativne pogovorne oddaje, kulturno-umetniške oddaje, športne oddaje ... Skratka, oddaje za ožji krog občinstva. Tri dni v tednu so načrtovani posnetki športnih dogodkov v nočnih urah.

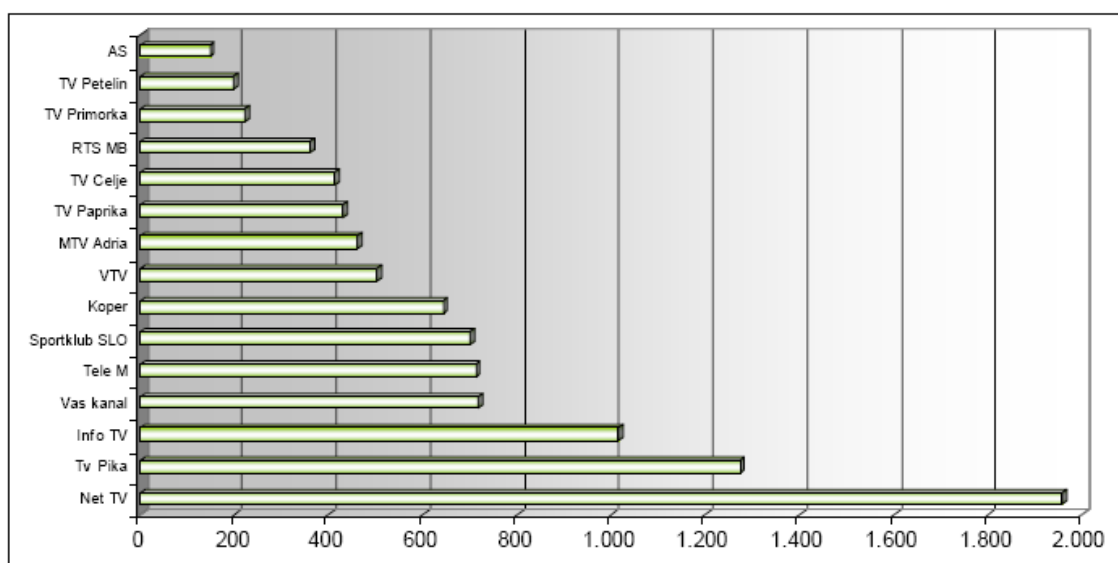
V soboto program prevzemajo od TV SLO 1, od 14. do 18.30, v »prime time« je film in v nočnih urah je načrtovan posnetek športnega dogodka.

Nedeljski program se začne z vsebinami za otroke in se nadaljuje z vsebinami za širši krog občinstva, to so večinoma ponovitve oddaj, ki so bile predvajane med tednom.

Ob vikendih je na sporedu namesto Dnevnika TV Maribor Preglednik TV Maribor. Tudi v nedeljo je v nočnih urah načrtovan posnetek športnega dogodka.

4.2.7 Gledanost TV Maribor

Kakšna je gledanost TV Maribor v primerjavi z drugimi slovenskimi regionalnimi in lokalnimi televizijskimi postajami, bomo videli v grafu, ki prikazuje lestvico prvih najbolj gledanih slovenskih lokalnih, regionalnih in kabelskih TV-programov v letu 2006.

Graf 3: Lestvica prvih najbolj gledanih slovenskih lokalnih, regionalnih in kabelskih TV-programov v letu 2006,
(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf, z dne 20.11.2008)

Iz grafa je razvidno, da je TV Maribor (bivša Tele M) na petem mestu po gledanosti (povprečna minutna gledanost) med drugimi regionalnimi in lokalnimi televizijami. To pomeni nekje približno od 700 do 800 gledalcev, po novejših merjenjih pa naj bi posamezne oddaje dosegle tudi okrog 2000 gledalcev.

Po ugotovitvah iz kakovostne raziskave GfK Gral-Iteo »lokalno televizijo najbolj pogosto spremljajo starejši ljudje, ki jih zanimajo lokalne informacije. Gledajo jih zaradi lokalnih zanimivosti, lokalne kulture, lokalnega športa, politike in ljudi, ki jih poznajo.« Slovenska javnost v tej raziskavi opredeljuje lokalno televizijo kot televizijo, ki pokriva lokalne dogodke, je vidna na določenem območju in nima celodnevne programa.

Kot razloge za slabo gledanost lokalnih televizij so sodelujoči v raziskavi navedli:

- manj zanimive vsebine,
- preveč oglasov,

- slab in zelo omejen program,
- zastarele novice,
- slab signal,
- nekakovostno sliko in zvok,
- slab kader (osebje),
- veliko ponavljanj.

Po mnenju slovenske javnosti bi morale lokalne televizije za večjo gledanost izboljšati kakovost slike, tehniko, ozvočenje, signal in voditelje. Program bi lahko bil modernejši in daljši. Seveda vse te izboljšave zahtevajo veliko finančnih sredstev, ki jih te televizije pogosto nimajo na razpolago.

Po mnenju strokovne javnosti, ki je bila vključena v to raziskavo, slovenskemu medijskemu trgu manjka segmentacija, ki bi lahko vodila k večji kakovosti medijskih vsebin. Po njihovem mnenju so si programske sheme posameznih televizij preveč podobne. Razlog za to pripisujejo majhnosti medijskega prostora in dejstvu, da je gledanost pogosto edini oziroma ključni kriterij pri oblikovanju programske sheme. Občinstvo za profilacijo medijev je premajhno, zato se tudi televizijske postaje odločajo za programske vsebine, ki dosegajo največjo gledanost.
(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf, z dne 20.11.2008)

5 PRIMERJAVA PROGRAMSKIH SHEM TV SLO 1 IN TV MARIBOR

5.1 Primerjava TV-sporedov delovnega dneva v tednu – torek, 23. 9. 2008

Torek, 23.09.2008	Torek, 23.09.2008
07.00 Dobro jutro	06:10 KULTURA
09.00 Poročila TVS	06:15 ODMEVI
09.05 Videostrani	07:00 POROČILA
10.00 Novice TV Maribor	07:05 DOBRO JUTRO
10.10 Videostrani	08:00 POROČILA
	08:05 DOBRO JUTRO
	08:00 POROČILA
	09:10 NA POTEP PO SPOMINU
	09:10 PEGAM IN LAMBERGAR, OTROŠKA ODDAJA
	09:35 CIGIBAN, DOBER DANI, MAVEC
	09:50 BISERGORA: LEPO VEDENJE, LUTKOVNA NANIZANKA, 915, PONOVI TEV
	10:05 PODSTREŠJE: KAKO NASATAJA PODSTREŠJE, IGRANA NANIZANKA,
	10:20 ZGODBE IZ ŠKOLNIKE

Program na TV SLO 1 se začne uro prej kot na TV Maribor. Na obeh sporedih je oddaja **Dobro jutro in Poročila**, ker se TV Maribor takrat vključi v program TV SLO 1.

V prvem primeru se program nadaljuje z videostranmi in Novicami, v drugem pa se vrstijo oddaje predvsem za otroke in mladino. Jutranji program TV Maribor je v primerjavi z jutranjim programom TV SLO 1 nekoliko skop. Traja od sedmih do devetih in pet minut. Sledijo videostrani, ki so – kot je bilo opisano že v prejšnjih poglavjih – neplačana obvestila in se ne opredeljujejo kot programska vsebina.

Torek, 23.09.2008	Torek, 23.09.2008
11.00 Novice TV Maribor	11:05 OSUPLJIVI PLANET, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3., ZADNJI DEL, PONOVI TEV
11.10 Video strani	12:00 INTERVJU: TONE PAVČEK, PONOVI TEV
12.00 Novice TV Maribor	13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME
12.10 Videostrani	13:30 KRKA IN LJUDJE, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVI TEV
13.00 Poročila TVS	14:20 OBZORJA DUHA, PONOVI TEV
13.20 Pomagajmo si, ponovitev	15:00 POROČILA
13.50 Skozi čas	15:10 MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAPE
14.00 Glasba za vas	
15.00 Mostovi	

V primerjavi s SLO 1 ima dopoldanski dnevni pas na sporedu TV Maribor pomanjkljivo izpolnjen programski čas, saj so do 13. ure načrtovane videostrani in Novice. Na sporedu TV SLO 1 v tem času predvajajo različne dokumentarne oddaje. Po **Poročilih** pri obeh primerih opazimo, da sledijo oddaje za ožje ciljne skupine (verske oddaje, oddaje za manjšine, oddaje za gluhe in naglušne), na sporedu TV Maribor pa je več glasbe kot na sporedu TV SLO 1. Ta dnevni pas se v obeh primerih konča z oddajo Mostovi.

Torek, 23.09.2008	
15.30	V dobri družbi, ponovitev
16.55	Davi
18.00	Dnevnik TV Maribor
18.25	Digitron, ponovitev
18.50	Skozi čas

Torek, 23.09.2008

18:45	TROJČICE: RUDNIKI KRALJA SALOMONA, RISANA NANIZANKA
18:10	IZGUBLJENI ZAKLAD FIDŽUJA, AVSTRALSKA NANIZANKA, 12/13, PONOVI TEV
18:30	KNJIGA MENE BRIGA - GEORGES LEFEBVRE: FRANCOŠKA REVOLUCIJA, PONOVI TEV
17:00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17:20	TV POGLED
17:40	PO TRAVNIH ... S STANETOM BUSNIKOM: MITJA, DOKUMENTARNA SERIJA
18:05	Z GLAVO NA ZABAVO, 7. ODDAJA, PONOVI TEV
18:30	ŽREBANJE ASTRA
18:40	KRTEK, RISANKA
18:45	BINKO, RISANKA
18:55	VREME

V popoldanskem dnevnem pasu na sporedu TV Maribora prevladujejo zabavne in informativne oddaje, namenjene širšim ciljnim skupinam, na sporedu TV SLO 1 pa se predvajajo predvsem vsebine za otroke in mladino. Kot je že opisano v prejšnjih poglavjih, so v tem dnevnem pasu na sporedu TV Maribor načrtovane ponovitve jutranjih in večernih oddaj, kar pomeni, da je program namenjen ciljnim skupinam, ki ne utegnejo gledati jutranjega in večernega programa na TV Maribor. Iz enakega razloga so na sporedu TV SLO 1 v tem času oddaje za otroke in mladino, ki v jutranjih urah zaradi obveznosti ne gledajo televizije. Torej ugotavljamo, da je ta dnevni pas v obeh primerih namenjen ciljnim skupinam, ki v določenem času ne utegnejo gledati programa.

Torek, 23.09.2008	
19.00	Informativni program TVS
20.00	Novice TV Maribor
20.05	V težišču
20.50	Na obisku, oddaja TV KP
21.30	Dnevnik TV Maribor
21.55	Glasnik
22.20	Labirint
23.05	Mostovi, ponovitev

Torek, 23.09.2008

19:00	DNEVNIK
19:35	VREME
19:40	ŠPORT
19:50	TV POGLED
19:55	PIRAMIDA
21:00	MEDNARODNA OBZORJA: JUŽNA KOREJA - MALI VELIKI MOŽ AZIJE
22:00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME
23:00	EVROPA IN ČERNOBIL, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA

»Prime time« se na TV Maribor začne ob 18. uri z **Dnevnikom TV Maribor**, na prvem programu TV Slovenija pa ob 19., prav tako z osrednjo informativno oddajo. Na obeh sporedih v tem času prevladujejo informativne ali zabavne oddaje, posnete v studiu. Razlika je v tem, da so te na sporedih TV Maribor (od ponedeljka do petka) redne »prime time« oddaje, kar na sporedih TV SLO 1 ni nujno, ker imajo za nekatere dneve načrtovane filme in nadaljevanke takoj po **Dnevniku**. »Prime time« oddaje se namreč na večini televizijskih postaj načrtujejo takoj po večerni dnevnoinformativni oddaji (dnevniku), zato da obdržijo gledalce, ki so jih že pridobili s to oddajo in da pritegnejo še vse druge.

»Prime time« se na regionalnem programu TV Maribor konča nekoliko prej, in sicer s ponovitvijo oddaje **Dnevnik TV Maribor**, ki mu sledijo oddaje za ožje ciljne skupine, npr. oddaja **Glasnik**. Navadno se pri večini televizijskih postaj »prime time« začne z dnevnoinformativno oddajo in z njo tudi konča.

Pri sporedu TV SLO 1 pa se s ponovitvijo **Dnevnika** po polnoči konča program dneva.

Torek, 23.09.2008 23.35 Vrhunci angleške nogometne lige, posnetek 00.25 Video strani	Torek, 23.09.2008 00:05 PRAVA IDEJA, POSLOVNA ODDAJA, PONOVI TEV 00:30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 23.09.1990, PONOVI TEV 00:50 PO TRAVNIH ... S STANETOM SUŠNIKOM, DOKUMENTARNA SERIJA, PONOVI TEV 01:15 DNEVNIK, PONOVI TEV 01:50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV 02:15 INFOKANAL
---	--

Ponudba nočnega programa je na TV SLO 1 večja kot na sporedu TV Maribor, ki je ne moremo niti opredeliti kot nočni program, če jo primerjamo s programsko ponudbo TV SLO 1, ki je nekakšna zaokrožena celota, sestavljena iz več oddaj, namenjenih določeni ciljni skupini. Tukaj gre samo za eno oddajo (športno), ki je sicer tudi namenjena določeni ciljni skupini, je pa premalo, da bi lahko trdili, da ima TV Maribor nočni program.

5.2 Primerjava TV-sporedov dneva ob koncu delovnega tedna – nedelja, 28. 9. 2008

Nedelja, 28.09.2008 07.00 Videostrani 09.35 Mladinska oddaja VTV 10.15 Miš maš, oddaja VTV 10.55 Digitron, ponovitev 11.25 Slovenski utrinki 11.50 Skozi čas 12.00 Ljudje in zemlja 13.00 Poročila TVS 13.15 Kronike regij TV AS 13.50 Skozi čas 14.00 Izbor iz KTV Ormož 14.50 Na obisku, oddaja TV KP 15.20 Glasba za vas 15.40 Koktajl, ponovitev 16.55 Dober večer, ponovitev 17.45 O živalih, ponovitev 18.00 Na vrta, ponovitev 18.30 Preglednik TV Maribor 18.50 Skozi čas 19.00 Informativni program TVS 20.00 V dobri družbi 21.30 Preglednik TV Maribor 21.55 Horizont, ponovitev 22.25 Ljubljana: hokej na ledu, posnetek 00.45 Videostrani	Nedelja, 28.09.2008 07:00 ŽIV ŽAV: SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RISANA NARIZANKA, 5/8, GRIMMOVE PRAVLJICE 09:50 ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU, 2. DEL 10:20 KLJUČ DO SVETLOBE, DANSKA NADALJEVANKA, 2/3 10:50 PRISLUHNIMO TIŠINI 11:20 OZARE, PONOVI TEV 11:25 OBZORJA DUHA 12:00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR 13:00 POROČILA, ŠPORT, VREME 13:10 NEKOČ STA ŽIVELA GODEC IN PLESALKA, POSNETEK KONCERTA ROMSKE GLASBE V LENDAVI, PC 14:25 FINA GOSPA, ANGLEŠKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 21/40 15:00 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA 15:00 5 MINUT SLAVE 15:05 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM 15:15 GLASBENI DVOBOJ 15:40 ČLOVEŠKI FAKTOR 15:45 ŠPORT 16:00 DRUŽABNA 16:30 HUMORISTIČNO-DOKUMENTARNA ODDAJA 17:00 POROČILA, ŠPORT, VREME 17:15 NAGLASI 17:15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA 17:20 FOKUS 18:25 ŽREBANJE LOTA 18:40 POKEC, RISANKA 18:45 RECI NEI, RISANKA 18:55 VREME 19:00 DNEVNIK 19:20 ZRCALO TEDNA 19:35 VREME 19:40 ŠPORT 19:50 TV POGLED 19:55 LA VIE EN ROSE, MEDNARODNI VEČER ŠANSONOV 2008 21:55 PO NOČI SVIT, DOKUMENTARNI PORTRET 22:45 ARS 360 23:05 POROČILA, VREME, ŠPORT 23:30 DESET BOŽJIH ZAPOVEDI: ČETRTO, POLJSKA NADALJEVANKA, 4/10 00:30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 29.09.1990, PONOVI TEV 00:55 DNEVNIK, PONOVI TEV 01:15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV 01:45 INFOKANAL
--	---

V obeh programskih ponudbah ob koncu tedna se vrstijo različne oddaje, ki ciljajo na najširše ciljne skupine. Na sporedih obeh televizij so načrtovane vsebine za otroke, mladino, svetovalne vsebine za starejšo in mlajšo populacijo, informativne, verske in razvedrilne vsebine, na katerih je v obeh primerih tudi poudarek. Tudi na sporedu TV Maribor predvajajo načrtovane oddaje, saj ob koncu tedna načrtovalci programa želijo doseči čim več različnih gledalcev, ki imajo čas v teh dneh zmanjšanih delovnih aktivnosti. Kot primer lahko tukaj navedemo oddajo V dobri družbi, ki ponuja slovensko narodno-zabavno glasbo in oddajo Koktajl, ki ponuja slovensko pop glasbo. Tukaj so še oddaja za narodnostne manjšine, oddaja

za kmetovalce, oddaja za ljubitelje živali, svetovalna oddaja za vrtničkarje, oddaja za računalničarje, otroška oddaja, mladinska oddaja za ljubitelje športa ... Torej ugotavljamo, da program ob koncu tedna na TV Maribor zaobjame vse programske vsebine, ki so bile ali tudi niso bile načrtovane skozi vse delovne dni v tednu in so ciljale na različne ciljne skupine. Tako lahko rečemo, da program na TV Maribor ob koncu tedna cilja na vse ciljne skupine. Na sporedu TV SLO 1 pa je načrtovanih več humorističnih oddaj in glasbe kot med tednom in v primerjavi z regionalnim sporedom so tukaj še kulturno-umetniške oddaje oziroma je večer namenjen kulturno-umetniškim vsebinam (čas od 19.55 do 23.05).

5.3 Intervju z urednikom programa TV Maribor

V svoj raziskovalni del naloge sem vključila intervju, ki sem ga opravila z urednikom in ustvarjalcem programske sheme na TV Maribor. Postavila sem šest vprašanj, ki so skupaj z odgovori predstavljena v nadaljevanju.

1. Kakšna je funkcija regionalne TV in kaj po vašem mnenju občinstvo pričakuje od regionalne televizije?

Dušan Tomažič, urednik: »Že ime regionalna televizija pove, da je programski čas ustvarjalec take televizije namenjen gledalcem točno določenega območja. Pojem regionalnost pa je lahko zelo raztegljiv, saj so v mnogih državah regionalne televizije mnogo večje kot v Sloveniji. Ker regionalizem v Sloveniji še ni povsem zaživel (pokrajinske zakonodaje še ni), je težko določiti okvire, kjer naj bi take televizije oddajale svoj program, pogosto so po vsebini in obsegu lokalne, mnogokrat pa je tak program mogoče videti po vsej državi. Tudi po vsebinski zasnovi mnoge s programsko shemo presegajo namembnost, njihovo poslanstvo bi moralo biti zadovoljevanje potrebe lokalnega prebivalstva (regije) s temami, ki v nacionalnih programih ne dobijo na voljo dovolj programskega časa. Ustvarjalci takih programov si seveda prizadevajo s širokim spektrom oddaj lastne produkcije zadovoljiti okus svojega gledalstva, čedalje pogostejše pa prihaja do izmenjave programov posameznih televizij, saj z lastno produkcijo oddaj težko zapolnijo programski čas.«

2. Ali mora po zakonu regionalna televizija, tako kot nacionalna, imeti vsebine za vse ciljne skupine ali lahko da poudarek na vsebine za določene ciljne skupine?

Dušan Tomažič, urednik: »Izhajajoč iz izkušenj lahko povem, da velika večina lokalnih in regionalnih televizij v Sloveniji težko zagotavlja programsko pestrost, ki jo pričakuje tamkajšnje gledalstvo, večina se omejuje na informativni program, poročajo o dogodkih in ljudeh bližnje okolice, situacija je nekoliko drugačna v obeh regionalnih televizijskih programih TV Slovenija. Mariborska televizija ob tem opravlja še kolektivno dopisniško funkcijo za nacionalne programe (tudi vsebine naj bi bile nacionalnega karakterja), z oddajami, ki jih pripravlja za osrednji nacionalni program, pa hkrati polni tudi lastni programski čas. Ob tem seveda pripravlja oddaje, ki so namenjene izključno gledalcem regije (npr. **Športni kompas**, **Koktajl**, **Davi** itd.). Koprška televizija pa je v glavnem namenjena gledalcem italijanske manjšine pri nas, del programa pripravljajo tudi v slovenskem jeziku. Omeniti še velja regionalne televizije s posebnim pomenom, ki pa imajo (zaradi delnega sofinanciranja) določene obveznosti, ki jim jih nalaga zakonodaja.«

3. katerim vsebinam je namenjenega največ programskega časa v programski shemi TV Maribor?

Dušan Tomažič, urednik: »Programska shema TV Maribor je zelo razvejana - tudi zaradi oddaj, ki so bile sprva namenjene le nacionalni televiziji: **Ljudje in zemlja, Na vrtu, Skozi čas, Dobro jutro** itd. Te oddaje pomenijo v ponovitvah dodatno ponudbo regionalne televizije. Osrednji del je namenjen informativnim vsebinam, ki pa se prav tako pogosto prepletajo in so namenjene nacionalnemu in regionalnemu programu. Televizija Maribor dnevno pripravi pet informativnih oddaj – dve sta premierni: **Dnevnik TV Maribor in Novice** ob 20. uri, dopoldanske novice pa so iz že objavljenega materiala prirejene za ponovitev. Pahljača oddaj je v shemi zelo pestra, od razvedrilnih oddaj (**V dobri družbi, Koktajl**), svetovalnih (**Na vrtu, O živalih in ljudeh, Ljudje in zemlja, Digitron**) do aktualno političnih (**V težišču in V žarišču**), ne smemo pa pozabiti, da TV Maribor sodeluje tudi z zunanjimi ustanovami pri pripravi oddaj (koncerti, športni prenos).«

4. Kakšne so pomanjkljivosti programske sheme TV Maribor?

Dušan Tomažič, urednik: »Konkurenca med regionalnimi televizijami je prav tako ostra kot med tistimi, ki ustvarjajo nacionalno podobo svojega programa. Pred programskimi velja najprej izpostaviti tehnične pomanjkljivosti. Signal z oddajne točke Boč v celoti ne pokriva območja, ki bi ga moral, kabelski in drugi operaterji (kljub zakonodaji) v svojo programsko shemo ne vključujejo programa TV Maribor, in že s tem se ob močni konkurenci krči možnost temeljitejšega spremljanja programa TV Maribor. V programskem smislu je morda največja ovira, da je treba najprej zadovoljiti potrebe, ki jih ima nacionalna televizija, šele potem je mogoče ustvariti regionalni program. Pogosto se vsebine lepo prekrivajo, zaradi obveznosti do nacionalnih programov pa morda včasih razvoj regionalnega programa ne zaživi v polni meri. Ob tem je treba dodati, da je velikokrat prednost, saj lahko regionalna televizija s pomočjo programov osrednje hiše ob primernem dogovoru polni svoj program tudi z vsebinami nacionalne televizije.«

5. Kako lahko regionalna televizija zagotovi gledan program?

Dušan Tomažič, urednik: »Prvi in osnovni pogoj je seveda zagotavljanje vidnosti programa, tukaj ima TV Maribor še veliko rezerve. Ob dobri tehnični podpori pa je seveda nujno treba zagotavljati visoke tehnične in programske standarde. To je gotovo prednost te televizije. Z dobro pripravljenimi oddajami, dodatno promocijo svojega programa in oddaj se lahko nadejamo še večje gledanosti.«

6. Katere so najpomembnejše oddaje v programu TV Maribor, »paradni konji« programa?

Dušan Tomažič, urednik: »Z vidika ustvarjalcev je seveda 'paradni konj' informativni program in osrednja televizijska oddaja **Dnevnik TV Maribor**. Dosega lepo gledanost, zlasti od takrat, ko ga je mogoče sočasno spremljati tudi na drugem nacionalnem programu. Z vidika gledalcev in glede na analize gledanosti je to vsekakor oddaja **V Dobri družbi** – gre za razvedrilno oddajo, ki je namenjena širokemu krogu gledalcev s poudarkom na narodno-zabavni in ljudski glasbi. Ob omenjenih oddajah ne smemo pozabiti na oddajo o kulturi **Glasnik**, ki nasprotno od prej omenjene nima visoke gledanosti, je pa seveda strogo specializirana oddaja, namenjena ožjemu krogu gledalstva. Prav tako večjo gledanost dosegajo oddaje športnega programa in aktualne oddaje tipa **V žarišču in V težišču**. Morda še

to, TV Maribor je v tem trenutku dosegla raven dobro organizirane regionalne televizije z močno poudarjeno kolektivno dopisniško funkcijo za nacionalne programe, ima stabilno programsko shemo, ki pa bo po vsej verjetnosti v prihodnje morala doživeti še kakšne kvalitativne spremembe. Čeprav je TV Maribor stara 40 let, ima le dobrih pet let samostojni regionalni program, ki se je dobro obnesel v prostoru, gledalstvo program sprejema za svojega, dejstvo pa je, da bo treba programske vsebine dopolnjevati (otroški, mladinski, filmski program).

6 ZAKLJUČEK

Iz raziskovalnega dela naloge ugotavljamo, da programska ponudba TV Maribor sledi vzorcu programske ponudbe TV SLO 1 in poskuša ponuditi program za vse ciljne skupine, hkrati pa izpolniti funkcijo, ki jo ima regionalna televizija. V svoji programski ponudbi ima oddaje, ki pokrivajo lokalne in regionalne dogodke iz politike, gospodarstva, kulture, športa, lokalne novice in v teh oddajah tudi gostijo pomembne ljudi iz lokalnega okolja. Ponujajo vsebine za gluhe in naglušne, vsebine za manjšine, različne svetovalne, zgodovinske, razvedrilne in informativne vsebine. Torej program na TV Maribor tudi s prevzemanjem nacionalnih programov zaobjame širše ciljne skupine.

Ugotavljamo tudi to, da poleg programske ponudbe, ki jo posredujejo po lastni frekvenci, opravljajo dopisniško funkcijo in pripravljajo oddaje za nacionalno televizijo, ki so dobro sprejete med gledalci. Programska ponudba TV Maribor deluje kot dopolnilo programski ponudbi nacionalne Televizije Slovenija. Gledalcem ponujajo več regionalnih vsebin, ki jih ni na sporedih nacionalnega programa, in ponovitve oddaj, ki so premierno predvajane na nacionalnem programu. Kot je že v intervjuju omenjeno, Televizija Maribor najprej izpolnjuje potrebe nacionalne Televizije Slovenija, šele nato ustvarjajo lasten program, kar je morda pomanjkljivost, hkrati pa tudi prednost, ker lahko svoj program polnijo z vsebinami nacionalne televizije. Ustvarjanje kakovostnega programa, ki bi zapolnil celoten TV-spored, namreč zahteva velik obseg finančnih sredstev.

Ponovitve oddaj, ki so načrtovane v sporedih TV Maribor, so smiselne in imajo svoje ciljne skupine, vendar če se te prepogosto in večkrat ponavljajo, utegnejo negativno vplivati na gledanost programa, saj gledalcu ne nudijo najnovejših informacij, temveč se nanj obračajo z neaktualnimi zadevami.

Na sporedih TV Maribor so večinoma studijske pogovorne oddaje, ker je produkcija teh tudi finančno sprejemljivejša. Te oddaje, čeprav jih popestrijo z različnimi prispevki, glasbenimi spoti, reportažami in nagradnimi igrami, gledalcu dajejo občutek dogajanja na enem mestu (studiu). Všečnost in gledljivost teh oddaj je odvisna od sposobnosti in veščin voditelja, ki lahko ustvari zanimivo in za gledalca privlačno vzdušje, od tega, koliko so gostje znani, in od tega, kako zanimive in privlačne so teme, ki se obravnavajo v oddaji. Te oddaje ne temeljijo na dinamiki dogajanja (niso slikovite), temveč je gledalca treba pritegniti s temo pogovora. Torej mora imeti televizija za ta tip oddaje profesionalen, atraktiven in ustvarjalen kader ter vsebini oddaje primeren in v koraku s časom opremljen studio.

V analizi programske sheme TV Maribor sem sporede težje razdelila na dnevne pasove, ki sem jih opredeljevala po Matkovičevi razdelitvi dnevnega programa, kot pri sporedih TV SLO 1, kjer sta bila razvidna začetek in konec posameznega dneva.

Dejstvo je, da je program na sporedih regionalne televizije v jutranjih urah prekinjen z videostranmi, ki se pojavljajo vsako uro za Novicami, ki so ob polni uri. Ta sistem spominja na potek radijskega programa, in sicer na komercialnih radijskih postajah, kjer so ob polni uri novice, vmes med novicami pa glasba. Vendar je glasba na radiu pomemben element programa in jo težko primerjamo z videostranmi na televiziji, ki so neprogramski element.

Torej lahko rečemo, da so ciljne skupine na regionalni TV Maribor v jutranjih urah prikrajšane za celoten program, nekatere, kot so otroci in mladina, celo ne najdejo ničesar primernega na programu, razen v nedeljo zjutraj. Iz intervjuja z urednikom programa pa smo izvedeli, da so to vsebine, s katerimi bi se lahko v prihodnosti dopolnila in nadgradila programska ponudba TV Maribor in tako zaobjela tudi jutranje gledalce.

Tudi večerni, najbolj gledan program bi lahko bil natančneje oblikovan. Ta se začne z lokalnim Dnevnikom TV Maribor in bi se lahko nadaljeval z oddajami za širše ciljne skupine s ciljem, da obdrži že pridobljene gledalce. Večerni – prime time – program se, kakršen pač je v tem primeru, konča z zadnjim Dnevnikom TV Maribor, ki mu sledijo vsebine za ožje ciljne skupine (Dober večer, Športni kompas, Glasnik ...).

V sporedih TV Maribor smo tudi opazili, da ni igranega programa, s katerim bi se popestril celoten program, ki je sestavljen predvsem iz informativnih oddaj, na katere se omejuje večina lokalnih in regionalnih televizij, kot je tudi v intervjuju povedal urednik programa TV Maribor. Omenil je še, da bi se program lahko dopolnil s filmskim programom. Program bi lahko ponujal tudi humoristične oddaje, različne nanizanke in slovenske filme, seveda primerne za ciljne skupine, v katere je usmerjen. Torej bi se lahko nekoliko razširila ponudba razvedrilnih vsebin in se tako npr. dopolnjeval program nacionalne Televizije Slovenija, ki naj bi zagotavljala največ svojega programskega časa informativnim, izobraževalnim in dokumentarnim vsebinam. Saj smo na začetku omenili, da veliko ljudi gleda televizijo predvsem zaradi sproščanja. Ne smemo pa pozabiti, da TV Maribor posreduje svoj program po lastni frekvenci šele dobrih pet let, in zato predvidevam, da je njena programska shema sicer stabilna, vendar še v razvoju.

Po ugotovitvah iz kvalitativne raziskave GfK Gral-Iteo so »lokalni televizijski programi v slovenskem prostoru zelo malo gledani in se ljudem ne zdijo tako pomembni kot lokalne radijske postaje. Pripadniki mlajše populacije, vključeni v raziskavo, jih sploh ne gledajo in jih ne bi pogrešali oziroma bi jim bilo vseeno, če lokalne televizije sploh ne bi obstajale. Izjema so mladi na Obali, ki jim je obstoj lokalne televizijske postaje bolj pomemben.«
(http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf, z dne 20.11.2008)

Zakaj so lokalni televizijski programi zelo malo gledani in v Sloveniji nepomembni, je omenjeno v prejšnjem besedilu⁸, kjer so naštetih razlogi za slabo gledanost teh programov po mnenju slovenske javnosti. Vendar celodnevni in modernejši program, ki bi pritegnil in obdržal občinstvo, zahteva veliko finančnih sredstev.

Ugotavljamo tudi to, da lokalne televizijske programe gleda večinoma starejša populacija, ki je zato tudi pomembna ciljna skupina za te televizijske postaje. To je seveda za oblikovanje programa zelo pomembna smernica, ni pa edini kriterij, ki ga ustvarjalci programa upoštevajo pri svojem delu – televizijske postaje imajo tudi svoje poslanstvo, ki naj bi ga opravljale (npr. javna televizija naj bi pripravljala program za vse ciljne skupine).

Pri oblikovanju uspešne programske sheme morajo imeti televizijske postaje jasno izdelano strategijo razvoja programa: imeti morajo opredeljeno poslanstvo, vizijo in filozofijo. Vedeti morajo, katere so njihove ciljne skupine in kaj pričakujejo od televizijskih postaj, kako potekajo njihove aktivnosti v vsakdanjem življenju, kaj ponujajo konkurenčne televizije in kakšni so trendi. Zato se izvajajo različne raziskave občinstva, na podlagi katerih se poskušajo televizijski programi približati tem zahtevam. Zelo pomembno je tudi, da ustvarjalci programskih shem uporabljajo različne strategije pri oblikovanju programa, ker je ta sestavljen iz več različnih elementov (programskih vsebin) in oblikuje celoto, ki mora biti smiselna. Deli te celote morajo potekati v nekem zaporedju in ritmu, ki je za gledalca sprejemljiv. Programske vsebine ne morejo biti spontano umeščene na televizijske sporede, temveč načrtno, saj morajo dosegati določene cilje.

⁸ Obrazloženo v poglavju 4.2.6.1 Programska shema TV Maribor - pregled

7 LITERATURA IN VIRI

7.1 Literatura:

1. Bedrač, I.: *Organizacija dela v multimedijški produkciji*, Višja strokovna šola Academia, Maribor, 2007.
2. Bašić Hrvatinić, S.: *Državni ali javni servis*, Mirovni inštitut, Ljubljana, 2002.
3. Erjavec, K., Volčič, Z.: *Odraščanje z mediji*, Zveza prijateljev mladine Slovenije, Ljubljana, 1999.
4. Krišelj, M.: *Javna občila in komunikacijska tehnologija*, Center za interno izobraževanje RA, Ljubljana, 1990.
5. Košir, M.: *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*, Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1988.
6. Laban, V.: *Osnove televizijskega novinarstva*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2007.
7. Matković, D.: *Televizija igračka našeg stoljeća*, AGM, Zagreb, 1995.
8. Perovič, T., Šipek Š.: *TV Novice*, Študentska organizacija univerze, Študentska založba Ljubljana, 1998.
9. Sterling, K., Schofield, L., Spann, T., McGregor, M., Head, S.: *Broadcasting in America*, Houghton Mifflin Company, Boston, 1998.
10. Tomažič, D.: *Regionalni center RTV Maribor 1980-1998*, Regionalni center RTV, Maribor, 2000.
11. Vidmar H., K.: *Ženski žanri*, Fakulteta za podiplomski humanistični študij, Ljubljana, 2001.

7.2 Spletni viri:

1. Spletni vir:

APEK, Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije: Strategije razvoja in radijskih in tv programov v Republiki Sloveniji, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2008/informacije%20za%20stranke/strategija_razvoja_ra_in_tv_programov.pdf>

2. Spletni vir:

RC RTV Maribor, Novice: TV Maribor, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtv slo.si/rtvmb/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=3&c_id=9>

3. Spletni vir:

RTV Slovenija: Prvi super finalist PIRAMIDE Borut Pahor, Družabna kronika – Najbolje gledana oddaja v torek zvečer, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtv slo.si/zabava/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=8&c_id=28034>

4. Spletni vir:

RTV Slovenija: Omizje, Informativni program, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=17585>

5. Spletni vir:

RTV Slovenija: Knjiga mene briga, Otroški in mladinski program, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddaje&op=web&func=read&c_id=22060>

6. Spletni vir:

Uradni list Republike Slovenije: Ukaz o razglasitvi Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), z dne 20. 11. 2008:

<<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200596&stevilka=4191>>

7. Spletni vir:

RTV Slovenija: Letno poročilo 2007, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtv slo.si/files/letno_porocilo/rtv slo_lp_07_si_web.pdf>

8. Spletni vir:

Wikipediija: RTV Slovenija: Zgodovina, z dne 20. 11. 2008:

< http://sl.wikipedia.org/wiki/RTV_Slovenija>

9. Spletni vir:

Wikipediija: RTV Slovenija: Pilot, z dne 20. 11. 2008:

<[http://sl.wikipedia.org/wiki/Pilot_\(televizija\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/Pilot_(televizija))>

10. Spletni vir:

APEK, Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije: Analiza priložnosti za radijske in tv programe v Sloveniji, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.apek.si/sl/datoteke/File/2007/sporocila%20za%20javnost/apek,_priloznosti_za_razvoj_rtv_programov_-_porocilo,_marec_2007.pdf>

11. Spletni vir:

Zakonodaja.com: Zakon o medijih (uradno prečiščeno besedilo) (Zmed-UPB1): 94. člen, 95.člen, z dne 20. 11. 2008:

< http://www.zakonodaja.com/zakoni/ix/7/zmed_upb1/zmed_upb1>

12. Spletni vir:

Uradni list Republike Slovenije: Metodologija strokovnega nadzorstva ra in tv programov, z dne 20. 11. 2008:

<<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87043>>

13. Spletni vir:

Wikipedija: Evropska radiodifuzna zveza, z dne 20. 11. 2008:

<<http://sl.wikipedia.org/wiki/EBU>>

14. Spletni vir:

SLG Celje: *Moderndorfer, V.:* Spustite me pod kovter, gospa, Situacijska komedija, 20. 11. 2008:

<<http://www2.arnes.si/~ceslg7/gledlist/GL20052006/GL5/vinkotekst.htm>>

15. Spletni vir:

APEK, Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije: Metodologija nadzora programskih vsebin ra in tv programov, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.apek.si/sl/datoteke/File/nadzor/metodologija_nadzora_programskih_vsebin.pdf>

16. Spletni vir:

RTV Slovenija: Odmevi: Dnevnik, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtvlo.si/modload.php?&c_mod=rtvodaje&op=web&func=read&c_id=22066>

17. Spletni vir:

RTV Slovenija: Mostovi – Hidak, Regionalne oddaje, z dne 20. 11. 2008:

<http://www.rtvlo.si/modload.php?&c_mod=rtvodaje&op=web&func=read&c_id=24590>

18. Spletni vir:

RTV Slovenija: *Sabrina Pavšič Štimec:* Uporaba raziskav za doseganje poslovnih ciljev (PP), z dne 20. 11. 2008:

<http://beta.finance-on.net/files/2005-01-18/Pov%B9i%E8_RTV.ppt>

8 PRILOGA

PRILOGA 1:

Televizijski spored TV Maribor, dne 22. 9. 2008 do 28. 9. 2008.

PRILOGA 2:

Televizijski spored TVSLO 1, dne 22. 9. 2008 do 28. 9. 2008.